

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

IZVJEŠĆE O PROVEDBI

NACIONALNOG PLANA ZA SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA ZA

RAZDOBLJE OD 2012. DO 2015. GODINE

ZA 2015. GODINU

Zagreb, 2016.

SADRŽAJ

Poglavlje	Stranica
Uvod	3
Normativni okvir	4
Identifikacija žrtava trgovanja ljudima	5
Otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima	10
Pomoć i zaštita žrtava trgovanja ljudima	13
Prevenција	18
Obrazovanje	30
Međunarodna suradnja	41
Koordinacija aktivnosti	46
Utrošak financijskih sredstava za suzbijanje trgovanja ljudima u 2015. godini	49
Zaključak	50

UVOD

Unutar poglavlja „*Koordinacija aktivnosti*“ Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015. godine, mjerom 3. određena je obveza redovitog godišnjeg izvještavanja Vlade Republike Hrvatske o provedbi predmetnog Nacionalnog plana. Navedenu obvezu ima Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kao ured nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima.

Temeljem Izvješća o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2014. godinu, koje je usvojeno od strane Vlade Republike Hrvatske 23. srpnja 2015. godine, nadležne institucije rukovodile su se procjenom stanja predmetnog dokumenta u cilju pojačavanja rada na suzbijanju trgovanja ljudima u 2015. godini.

Također, nastavilo se pomno pratiti trendove u području trgovanja ljudima te se u provedbi aktivnosti u 2015. godini nastojalo odgovoriti na postojeće izazove.

Zabilježen je i porast ukupnog broja identificiranih žrtava te je u 2015. godini identificirano 38 žrtava trgovanja ljudima (od kojeg broja je 35 državljanke Republike Hrvatske, 2 državljanke Bosne i Hercegovine i 1 državljanke Mađarske).

U 2015. godini, za razliku od 2014. godine, zabilježeno je značajno smanjenje broja identificiranih maloljetnih žrtava trgovanja ljudima te su u 2015. godini identificirane 4 maloljetne žrtve trgovanja ljudima. Sve ostale identificirane žrtve su bile punoljetne. Vezano uz način iskorištavanja u 2015. godini zabilježeno je samo seksualno eksploatiranje. U odnosu na rute kretanja, modalitete izvršenja kaznenih djela iz naprijed navedenog, a u skladu s trendovima posljednjih godina razvidno je kako se u većem broju slučajeva radi o tzv. „internom“ trgovanju ljudima, kao i da je seksualna eksploatacija još uvijek dominantan način iskorištavanja žrtava trgovanja ljudima. Ipak, u 2015. godini zabilježen je i porast slučajeva kada su hrvatske državljanke identificirane kao žrtve trgovanja ljudima unutar Europske unije. Svim žrtvama je ponuđena pomoć i zaštita unutar nacionalnog referalnog sustava.

Prikaz ispunjenih ciljeva te ostvarenih mjera i aktivnosti bit će u ovom Izvješću prikazan na način da slijedi metodologiju samog Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015. godine, dakle kroz sljedeća poglavlja:

1. Normativni okvir
2. Identifikacija žrtava trgovanja ljudima
3. Otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima
4. Pomoć i zaštita žrtava trgovanja ljudima
5. Prevencija
6. Obrazovanje
7. Međunarodna suradnja
8. Koordinacija aktivnosti

Za provedbu mjera i aktivnosti Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2015. godinu ukupno je utrošeno 957.019,89 kuna.

1. Normativni okvir

Ciljevi:

1. Unaprijediti normativni okvir u cilju zaštite žrtava te otkrivanja, procesuiranja i odgovarajućeg sankcioniranja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima i ropstva

Tijekom četverogodišnjeg važenja Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima 2012.-2015. godine dogodio se niz izmjena normativnog okvira, od kojih je svakako najznačajnija ona vezana uz Kazneni zakon (NN 125/2011) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013. godine. Također, u 2013. godini (1. siječnja 2013.) stupio je na snagu novi Kazneni zakon u kojem je dosadašnji članak 175., „Trgovanje ljudima i ropstvo“ razdvojen na dva članka, jedan koji se odnosi na utemeljenje ropuskog odnosa i prijevoz osoba u ropskom odnosu, (članak 105., „Ropstvo“) i drugi koji se odnosi na trgovanje ljudima (članak 106., „Trgovanje ljudima“). Vrlo bitna novina novog obilježja kaznenog djela „Trgovanja ljudima“ svakako je proširenje oblika iskorištavanja sklapanja nedozvoljenog ili prisilnog braka te korištenja osoba u oružanim sukobima.

Unutar 2015. godine nadležna tijela nisu ustanovila potrebe značajnije izmjene uspostavljenog normativnog okvira, budući da je u hrvatsko zakonodavstvo transponirana Direktiva 2011/36/EU (Direktiva 2011/36/EU od 5. travnja 2011. godine o sprječavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti žrtava) te Direktiva 2012/29/EU (Direktiva 2012/29/EU od 25. listopada 2012. godine o uspostavi minimalnih standarda o pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenih djela).

Kroz praktičnu primjenu zakonodavnih odredbi, postojeći zakonodavni okvir ocijenjen je kao zadovoljavajući.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je, kroz rad Radnih skupina, u 2015. godini započeo s izmjenama Protokola za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima, Protokola o postupanju pri dobrovoljnom povratku žrtava trgovanja ljudima te Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima. Protokoli će biti finalizirani unutar 2016. godine.

Također, Ured je izradio nacrt Kriterija o izboru organizacija civilnog društva za članstvo i sudjelovanje u radu Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i njegovog Operativnog tima.

2. Identifikacija žrtava trgovanja ljudima

Ciljevi:

1. Pojačavanje proaktivnih postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima

2. Regionalna i međunarodna suradnja u području suzbijanja trgovanja ljudima i identifikacije žrtava

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „*Identifikacija žrtava trgovanja ljudima*“ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti zaduženi su: Ministarstvo unutarnjih poslova, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Ministarstvo unutarnjih poslova

U procesu identifikacije žrtava trgovanja ljudima Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2015. godine nastavilo suradnju s relevantnim ministarstvima koja su uključena u referalni sustav suzbijanja trgovanja ljudima, kao i organizacijama civilnog društva te međunarodnim organizacijama. U skladu s time, prilikom identifikacije žrtava, primjenjivana je standardna procedura postupanja sukladno s važećim Protokolom za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima.

Prema evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova, tijekom 2015. godine u Republici Hrvatskoj identificirano je 38 žrtava trgovanja ljudima što je prikazano u tablicama kako slijedi:

Tablica 1: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2015. prema državi podrijetla

DRŽAVA	Broj
Bosna i Hercegovina	2
Hrvatska	35
Mađarska	1
UKUPNO	38

Tablica 2: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2015. prema spolu

Identificirane žrtve prema spolu	M	Ž
Bosna i Hercegovina	-	2
Hrvatska	-	35
Mađarska	-	1
UKUPNO	-	38

Tablica 3: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2015. prema starosnoj dobi

Identificirane žrtve prema starosti	Broj
0-18	4
19-30	17*
31-40	9
41-50	6
ostalo	2
UKUPNO	38

* 3 žrtve su u vrijeme počinjenja kaznenih djela bile maloljetne

Tablica 4: Broj identificiranih žrtava trgovanja ljudima u 2015. prema vrsti eksploatacije

Vrsta eksploatacije	Broj
Radna	-
Seksualna	38
Tranzit	-
UKUPNO	38

Tablica 5: Identificirane žrtve trgovanja ljudima po vrsti eksploatacije prema spolu

Eksploatacija po spolu	M	Ž
Radna	-	-
Seksualna	-	38
Tranzit	-	-
UKUPNO	-	38

* kod tri žrtve trgovanja ljudima radi se o radnoj i seksualnoj eksploataciji

Izvor: Evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2015. godine o svakom pojedinom slučaju trgovanja ljudima, kao i o načinu vrbovanja identificiranih žrtava trgovanja ljudima, vrsti eksploatacije te drugim specifičnostima, izvještavalo na sastancima Operativnog tima i Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima.

U promatranom razdoblju Ministarstvo unutarnjih poslova je nadležnim državnim odvjetništvima podnosilo kaznene prijave radi postojanja osnova sumnje u počinjenje kaznenog djela trgovanja ljudima iz članka 106. Kaznenog zakona te drugih srodnih kaznenih djela u kojima su prilikom postupanja policije identificirane žrtve trgovanja ljudima.

U svrhu ispunjavanja ciljeva određenih Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015. godine, a koji se također odnose na predmetno poglavlje, tijekom 2015. godine, nastavljena je intenzivna suradnja s organizacijama civilnog društva koje rade na zaprimanju dojava upućenih na SOS telefonsku liniju uspostavljenu radi uspješnije borbe protiv trgovanja ljudima. Slijedom toga, Ministarstvo unutarnjih poslova je postupalo na temelju devet zaprimljenih dojava o saznanjima vezanim za potencijalne inkriminirane radnje u svezi s trgovanjem ljudima.

U navedenom vremenskom razdoblju Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom provođenja značajnijih kriminalističkih istraživanja ostvarilo je intenzivnu međunarodnu policijsku suradnju sa zemljama članicama Europske unije i trećih zemalja uz uporabu komunikacijskih kanala putem EUROPOL-a, te INTERPOL-a i SELEC-a (South East Law Enforcement Center).

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Sukladno svojim obvezama nacionalnog koordinativnog tijela na području suzbijanja trgovanja ljudima, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina vodi objedinjenu evidenciju identificiranih žrtava trgovanja ljudima po dobi, spolu, zemlji podrijetla i ostalim relevantnim podacima. Također, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova i Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske prati evidencije postupaka protiv počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima.

Sukladno bazi podataka o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima, u Republici Hrvatskoj su u razdoblju od 2002. do 2015. godine ukupno identificirane 222 žrtve trgovanja ljudima. Tabela prikaz identificiranih žrtava po zemlji podrijetla i godini identifikacije slijedi u nastavku:

TABELARNI PRIKAZ IDENTIFICIRANIH ŽRTAVA

IDENTIFICIRANE ŽRTVE	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	UKUPNO
Državljeni Republike Hrvatske	2	2	6	3	3	9	4	4	4	13	8	22	33	35	148
Dravljeni Bosne i Hercegovine	0	1	2	1	1	2	2	1	1	1		4	3	2	21
Državljeni Bugarske	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0					4
Državljeni Kameruna	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0					1
Državljeni Maroka	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0					1
Državljeni Moldavije	3	1	2	0	0	1	0	0	0	0					7
Državljeni Rumunjske	0	0	3	1	1	0	0	0	1	0	2	3	1		12
Državljeni Ruske Federacije	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0					1
Državljeni Slovačke	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0					1
Državljeni Makedonije												1			1
Državljeni Srbije	0	1	3	0	1	3	1	3	1	0		1			14
Državljeni Ukrajine	2	0	2	0	3	0	0	0	0	0					7
Državljeni Mađarske														1	1
Državljeni Albanije	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0					1
Bez državljanstva	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0					1
Državljeni SAD											1				1
UKUPNO	8	8	19	6	13	15	7	8	7	14	11	31	37	38	222

Hrvatski Crveni križ

Sukladno obvezama, Hrvatski Crveni križ radio je na provođenju Mjere 3. „Nastavak suradnje s organizacijama civilnog društva u vezi s aktivnostima u području identifikacije žrtava trgovanja ljudima“

Obzirom na kontinuiranu 24 satnu dostupnost koordinatora mobilnih timova osigurana je intervencija najbližeg mobilnog tima kada se radi o slučajevima odraslih žrtava trgovanja ljudima u najkraćem mogućem roku što je rezultat dugogodišnje koordinacije aktivnosti i međusobne suradnje između vladinih i nevladinih institucija uključenih u sustav suzbijanja trgovanja ljudima.

Hrvatski Crveni križ imenovao je svoje predstavnike u tri mobilna tima, Zagreb, Rijeka i Osijek te koordinatore mobilnih timova u slučajevima odraslih žrtava trgovanja ljudima. Imenovane osobe sudjelovale su na regionalnim edukacijama za članove mobilnih timova u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku, kao predavači i sudionici. Nakon edukacije koordinatore svih mobilnih timova u slučajevima odraslih žrtava trgovanja ljudima i članovi mobilnih timova Zagreb, Rijeka i Osijek stekli su ovlaštenje za rad u Mobilnom timu za pružanje prvih oblika pomoći i zaštite.

Imenovane predstavnice Hrvatskog Crvenog križa redovno su sudjelovale na sastancima Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te su izvještavale ostale članove o aktivnostima vezanim uz pomoć i zaštitu identificiranih žrtava trgovanja ljudima ali i o ostalim aktivnostima Hrvatskog Crvenog križa vezanih uz suzbijanje i prevenciju trgovanja ljudima.

PETRA – mreža nevladinih udruga za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama

Vezano uz osnaživanje mobilnih timova, predstavnice PETRA mreže održale su predavanja na tri treninga (Zagreb, Osijek, Rijeka) za edukaciju članova mobilnih timovima, na kojima je u svojstvu polaznica sudjelovalo 5 članica Mreže PETRA te su po završenoj edukaciji dobile ovlaštenje za rad.

Nastavno, organizacije PETRA mreže sudjelovale su u identifikaciji žrtava trgovanja ljudima putem SOS telefona (08007799) koji vodi Centar za žene žrtve rata-ROSA i u radu skloništa koji je vodila Organizacija za integritet i prosperitet „OIP“ Split. Članice PETRA mreže članice su Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima.

3. Otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima

Ciljevi:

- 1. Razvijati nove načine prikupljanja statističkih podataka o ovom fenomenu i njegovom procesuiranju**
- 2. Jačanje suradnje policijskih službenika i državnih odvjetnika kako bi počinitelji kaznenog djela trgovanja ljudima i njihovi pomagatelji bili otkriveni i primjereno kažnjeni**

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „Otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima“ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti zaduženi su: Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima predviđene su mjere u cilju razvijanja novih načina prikupljanja statističkih podataka te je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, nakon uspostave baze podataka o kaznenim djelima trgovanja ljudima, nastavilo pratiti rad svih državnih odvjetništava na ovim predmetima. Prikupljaju se podaci o radu na predmetima za kazneno djelo ropstva iz članka 105. Kaznenog zakona, kazneno djelo trgovanja ljudima iz članka 106. Kaznenog zakona, kazneno djelo trgovanja dijelovima ljudskog tijela i ljudskim zamecima iz članka 107. Kaznenog zakona i kazneno djelo podvođenja djeteta iz članka 162. Kaznenog zakona.

Vezano za isto područje Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nastavilo je i s analizom broja predmeta, optužnih akata i pravomoćnih presuda, s ciljem uočavanja novih modaliteta izvršenja kaznenih djela.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske redovito izvještava Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina o broju procesuiranih predmeta, kao i donesenim presudama te unaprijeđuje neposrednu razmjenu podataka o slučajevima trgovanja ljudima s Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Kaznene prijave:

Tijekom 2015. godine zaprimljene su 4 kaznene prijave protiv ukupno 7 osoba za kazneno djelo iz članka 106. Kaznenog zakona.

U odnosu na 1 kaznenu prijavu protiv ukupno 4 osobe doneseno je rješenje o odbačaju kaznene prijave.

U odnosu na 1 kaznenu prijavu protiv 1 osobe u tijeku je provođenje dokaznih radnji.

U odnosu na 1 kaznenu prijavu protiv 1 osobe podignuta je optužnica.

U odnosu na 1 kaznenu prijavu protiv 1 osobe podignuta je optužnica, ali za članak 157. st. 1. Kaznenog zakona a ne članak 106. Kaznenog zakona i donesena je presuda koja je pravomoćna 30. srpnja 2015. godine.

Optuženja:

Tijekom 2015. godine Državna odvjetništva podignula su ukupno 4 optužnice protiv ukupno 10 osoba, sve za članak 106. Kaznenog zakona.

Presude:

Nepravomoćne presude:

Tijekom 2015. godine Državna odvjetništva zaprimila su 7 nepravomoćnih presuda protiv ukupno 9 osoba. Tri nepravomoćne presude protiv ukupno 3 osobe su oslobađajuće, a 4 nepravomoćne presude protiv ukupno 6 osoba su osuđujuće.

Pravomoćne presude:

Tijekom 2015. godine Državna odvjetništva su zaprimila ukupno 5 pravomoćnih presuda protiv ukupno 12 osoba zbog kaznenog djela vezano za trgovanje ljudima, od toga su 2 pravomoćne presude protiv ukupno 2 osobe osuđujuće, pri čemu je jedna osoba presuđena za članak 175. st. 1. Kaznenog zakona na 2 godine zatvora, a druga osoba za članak 106. st. 1. Kaznenog zakona na kaznu zatvora od 1 godine, koja je zamijenjena radom za opće dobro. Zaprimljena je 1 pravomoćna osuđujuća presuda protiv 2 osobe za članak 195. st. 6. Kaznenog zakona - podvođenje djeteta.

Dakle, ukupno 6 pravomoćnih presuda protiv ukupno 14 osoba (kazneno djelo trgovanja ljudima i podvođenje djeteta), od toga 3 osuđujuće protiv ukupno 4 osobe. Preostale 3 pravomoćne presude protiv ukupno 10 osoba su oslobađajuće.

USKOK

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta je, sukladno članku 21. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, nadležan za progon počinitelja kaznenog djela ropstva iz članka 105. Kaznenog zakona i kaznenog djela trgovanja ljudima iz članka 106. Kaznenog zakona samo ako su ista počinjena u svezi kaznenog djela zločinačkog udruženja iz Kaznenog zakona članak 328., i u vezi kaznenog djela počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 329. Kaznenog zakona. Tijekom 2015. godine Ured nije zaprimio niti jednu kaznenu prijavu za navedena kaznena djela.

Ministarstvo pravosuđa

Sukladno mjeri 1. „Izrada obrasca za statističku bazu podataka o procesuiranim slučajevima za kaznena djela iz članka 105. i članka 106. Kaznenog zakona“ tijekom prethodnih godina zabilježeno je 5 predmeta (1 za kazneno djelo iz članka 105., te 4 za kazneno djelo iz članka 106. Kaznenog zakona). U 2015. godini na sudove je zaprimljeno 9 predmeta (1 predmet zbog

kaznenog djela iz članka 105. te 8 predmeta zbog kaznenog djela iz članka 106. Kaznenog zakona).

Tijekom 2015. godine riješen je 1 predmet i to za počinjeno kazneno djelo iz članka 106. Kaznenog zakona te je izrečena nepravomoćna osuđujuća presuda u trajanju od dvije godine zatvora.

Zaključno, na kraju 2015. godine je 13 predmeta u radu (2 predmeta iz članka 105. i 11 predmeta iz članka 106. Kaznenog zakona).

Ministarstvo unutarnjih poslova

Tijekom 2015. godine Ministarstvo unutarnjih poslova je nadležnim Državnim odvjetništvima podnosilo kaznene prijave radi postojanja osnova sumnje u počinjenje kaznenih djela trgovanja ljudima iz članka 106. Kaznenog zakona, te drugih srodnih kaznenih djela u kojima su prilikom postupanja policije identificirane žrtve trgovanja ljudima (pobliže navedeno u Tablici 2).

Tablica 2: Broj i vrsta kaznenih djela u svezi sa žrtvama trgovanja ljudima u 2015.

NAZIV KAZNENOG DJELA	Broj KD
Trgovanje ljudima čl. 106.	3(4)
Prostitucija čl. 157.	6
Silovanje čl. 153.	-
Spolna zlouporaba djeteta mlađeg od 15 godina čl. 158.	3
Iskorištavanje djece za pornografiju čl. 163.	2
Krivotvorenje isprave čl. 278.	-
Iznuda čl. 243.	1
Prisila na spolni odnošaj čl. 190.	-
Podvođenje djeteta čl. 162.	1
Prijetnja čl. 139.	1
Spolni odnošaj bez pristanka čl. 152.	7
Protupravno oduzimanje slobode čl. 136.	-
Upoznavanje djece s pornografijom čl. 165.	-
Mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba čl. 161.	-
UKUPNO	28

Izvor: Iz evidencije Ministarstva unutarnjih poslova RH

4. Pomoć i zaštita žrtava trgovanja ljudima

Ciljevi:

- 1. Osigurati zaštitu najboljeg interesa za žrtve trgovanja ljudima**
- 2. Osigurati oporavak i integraciju/reintegraciju žrtava trgovanja ljudima u društvo**
- 3. Unaprijediti postojeću suradnju između državnih institucija i organizacija civilnog društva**

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „Pomoć i zaštita žrtava trgovanja ljudima“ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti zaduženi su: Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je kroz sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, uključen u cjelokupni program pomoći i zaštite svake pojedine žrtve trgovanja ljudima. Nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima, kao voditelj Operativnog tima, uključen je u rješavanje konkretnih problema koji se javljaju u svakom pojedinom novo-identificiranom slučaju trgovanja ljudima te u suradnji s nadležnim tijelima, odnosno drugim članovima Operativnog tima, razmatra mogućnosti daljnjih postupanja vezano uz svaku žrtvu pojedinačno. Upravo kroz rad nacionalnog koordinatora i Operativnog tima u svim slučajevima trgovanja ljudima identificiranim tijekom 2015. godine, koordiniran je rad svih sudionika uključenih u program pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima.

Nadalje, u okviru redovitog, godišnjeg natječaja za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2015. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, od ukupno 7 prioriternih područja 1 se odnosilo na suzbijanje trgovanja ljudima.

Unutar navedenog prioriternog područja financirana su 2 projekta s ukupnim iznosom od 50.000,00 kn.

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Za svaku identificiranu žrtvu trgovanja ljudima koja je prihvatila program pomoći i zaštite, izrađuje se procjena stanja i potreba žrtve te, temeljem navedene procjene, Individualni plan programa i podrške prilagođen je potrebama žrtve. Procjenu stanja žrtve izrađuje član mobilnog tima organizacije koja skrbi o žrtvi ili voditelj slučaja u skloništu u kojem je žrtva

smještena u suradnji s regionalnim koordinatorom koji je ujedno i član mobilnog tima te posebnim skrbnikom ukoliko se radi o djetetu žrtvi trgovanja ljudima. U slučajevima kad kod žrtve nije postojala potreba za smještajem, individualne planove za žrtve trgovanja ljudima izrađivali su županijski nadležni stručnjaci u centru za socijalnu skrb.

Odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka u pogledu žrtava trgovanja ljudima kontinuirano se primjenjuju u postupcima pružanja pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima. Svi podaci o žrtvama trgovanja ljudima tajni su i dostupni isključivo članovima mobilnog tima, Hrvatskog Crvenog križa i djelatnicima Nacionalnog skloništa te članovima Operativnog tima za suzbijanje trgovanja ljudima ukoliko je to potrebno.

Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2015. godine temeljem zaključenih ugovora o međusobnim odnosima u vođenju nacionalnih skloništa za djecu i odrasle žrtve trgovanja ljudima osiguralo financijska sredstva za rad 2 službena skloništa za žrtve trgovanja ljudima koje vode nevladine organizacije, te na taj način osigurao kontinuitet rada istih. Za financiranje rada oba nacionalna skloništa od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine utrošeno je ukupno 446.541,46 kuna od toga 211.276,42 kune za sklonište za djecu, te 235.265,04 kuna za sklonište za odrasle žrtve trgovanja ljudima.

Koordinacija i uspješna suradnja zdravstvenih, socijalnih i obrazovnih ustanova od ključnog je značaja za pružanje učinkovite pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima odnosno za njihovu (re)integraciju u društvo. Ministarstvo socijalne politike i mladih je stoga kad je to bilo potrebno, kontaktiralo s drugim tijelima te tražilo njihovu suradnju i nadležno postupanje s ciljem pružanja sveobuhvatne pomoći žrtvi i njezinu (re)integraciju.

Tako je i tijekom 2015. godine u suradnji svih nadležnih tijela identificiranim žrtvama trgovanja ljudima, osim usluge smještaja u skloništu, onim žrtvama kojima nije bio potreban smještaj odnosno onima koje su u skladu sa sigurnosnom procjenom te vlastitom željom odbile boravak u skloništu, osigurana psihosocijalna podrška, novčana pomoć za podmirenje osobnih potreba te pomoć i posredovanje s nadležnim centrima za socijalnu skrb u svrhu što skorijeg oporavka i reintegracije u društvo.

Ministarstvo unutarnjih poslova

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova su, kao članovi Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade Republike Hrvatske, tijekom 2015. godine kontinuirano sudjelovali (zajedno s educiranim policijskim službenicima iz policijskih uprava) u svakom pojedinom slučaju identifikacije žrtava trgovanja ljudima u smislu iniciranja potrebne pomoći i zaštite. Također su, radi zajedničkog postupanja i koordinacije, održavali sastanke s predstavnicima Hrvatskog Crvenog križa te drugim nevladinim organizacijama, kao i s predstavnicima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Prilikom identifikacije žrtava trgovanja ljudima, u skladu s dogovorom s nevladinim organizacijama i nacionalnim koordinatorom, Ministarstvo unutarnjih poslova je u svakom

pojedinom slučaju bez odgode tražilo asistenciju organizacija civilnog društva i mobilnih timova, kako bi se žrtvama osigurala adekvatna pomoć i zaštita.

Sukladno članku 70. Zakona o strancima i Protokolu o postupanju pri dobrovoljnom povratku žrtava trgovanja ljudima, u 2015. godini, u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih, u matičnu državu vraćena je jedna maloljetna identificirana žrtva trgovanja ljudima (državljanica Makedonije).

Ministarstvo zdravlja

Ministarstvo zdravlja osigurava sredstva za zdravstvenu pomoć žrtava trgovanja ljudima te je u 2015. godini bila osigurana suradnja s nevladinim organizacijama, organizacijama civilnog društva i zdravstvenim ustanovama kroz koordinaciju pružanja zdravstvene zaštite i pomoći identificiranim žrtvama. U 2015. godini za ovu svrhu utrošeno je 14.076,83 kuna.

Vezano uz navedeno, također kontinuirano je praćena primjena i izvršenje odredbi Zakona o zaštiti tajnosti podataka u pogledu žrtava trgovanja ljudima.

Hrvatski Crveni križ

U 2015. godini, u nacionalnom skloništu za odrasle osobe su bile smještene dvije osobe (muškarac i žena). Tijekom boravka u skloništu pružena im je psihosocijalna pomoć, humanitarna pomoć, savjetovanje, zdravstvena zaštita i specijalistički pregledi, kao i drugi oblici pomoći temeljem njihovih individualnih potreba. U oba slučaja uključena je i socijalna radnica Centra za socijalnu skrb Rijeka. Na zahtjev muške osobe, a u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb Rijeka pokrenut je postupak napuštanja skloništa, odnosno organizacija drugog trajnijeg oblika prihvata. U lipnju 2015. godine osoba je napustila sklonište, a prihvata je organiziran u obitelji, kod sestre. Nakon intervencije mobilnog tima Rijeka, ženska osoba zaprimljena je u sklonište u veljači 2015. godine u dosta ozbiljnom psihofizičkom stanju. Nakon individualnog razgovora napravljena je procjena hitnih potreba. Individualizirani program pomoći i zaštite tijekom procesa reintegracije sastojao se od intenzivnog rada sa žrtvom trgovanja ljudima u smislu svakodnevne psihosocijalne podrške, zdravstvenih specijalističkih pregleda i tretmana, pravnog savjetovanja i humanitarne pomoći. Nakon početne faze oporavka, kada je osoba bila spremna intenzivnije se uključiti u normalan život, dogovoreno je da će upisati program prekvalifikacije za njegovateljicu u Pučkom otvorenom učilištu u Rijeci, koji je uspješno završila. Školovanje je financirano od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Svi podaci o žrtvama trgovanja ljudima koje su bile u skrbi Hrvatskog Crvenog križa povjerljive su prirode i dostupni su isključivo djelatnicima koji su direktno uključeni u pružanje pomoći i zaštite te se ne dijele s ostalim zaposlenicima.

Tijekom perioda oporavka, odnosno perioda integracije/reintegracije žrtava, redovno se surađivalo s drugim nadležnim institucijama uključenim u nacionalni referalni sustav,

sukladno utvrđenim potrebama i interesima pojedine žrtve. U pravilu se redovno surađivalo s nadležnim Centrima za socijalnu skrb kao i zdravstvenim ustanovama ovisno o mjestu gdje se žrtva nalazi.

PETRA – mreža nevladinih udruga za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama

Centar za žene žrtve rata – ROSA

SOS linija 0800 77 99 radila je svakog dana u godini od 10:00 do 18:00 sati, uključujući vikende i praznike. U 2015. godini primljena su 462 poziva od čega je 13 prijava poslano Ministarstvu unutarnjih poslova na provjeru i istragu. Linija je osiguravala podršku i informacije za građanke i građane, kao i savjetovanje za klijentice koje su već duže u podršci. Uz broj SOS linije, obzirom da funkcionira 8 sati dnevno i dostupna je samo iz Hrvatske, pozivi klijentica su primani i na dvije fiksne linije Centra i mobilne linije voditeljica slučajeva, izvan radnog vremena SOS linije.

Savjetovanje i organiziranje direktne podrške, pravno zastupanje na sudu i savjetovanje, pomoć u realizaciji prava pri institucijama pružano je za žrtve trgovanja ljudima, prostitucije, silovanja i ratnog silovanja. Osobno savjetovanje, posredovanje za klijentice pri institucijama, pravno savjetovanje i pravno zastupanje pružale su: dvije voditeljice slučajeva, tri psihologinje, tri odvjetnice i dva odvjetnika, te psihijatrica.

Ukupno je u 2015. godini bilo 258 savjetovanja (telefonskih i osobno) te 3 terenska obilaska klijentica u podršci. U jednom od predmeta podnesena je prijava Europskom sudu za ljudska prava.

SOS linija je, kao i ranijih godina konstantno oglašavana putem Facebook stranice <http://www.facebook.com/SosZaZrtveTrgovanjaLjudima>, koja se stalno dopunjuje novim objavama koje javnosti daju dodatne informacije.

Centar je od listopada 2014. do siječnja 2016. godine provodio projekt „Ostvarimo prava! Rana pravna intervencija za žrtve trgovanja ljudima“, financiran od strane Europske Komisije koji je koordiniralo Imigrantsko vijeće Irske, a sudjelovale i organizacije iz Bugarske, Finske, Škotske, Engleske i Litve. U 2015. godini proveden je pilot projekt Rane pravne intervencije u okviru kojeg smo pravno zastupale 11 žrtava trgovanja ljudima. Na kraju projekta objavljena je evaluacija koja prikazuje iskustva provođenja modela Rane pravne intervencije u tri države: Hrvatske, Irske i Bugarske.

Organizacija za integritet i prosperitet „OIP“ Split je tijekom 2015. godine skrbila o tri (3) maloljetne žrtve trgovanja ljudima, od kojih je samo jedna (1) državljanka Bosne i Hercegovine identificirana tijekom 2015. godine. Druge dvije žrtve, državljanke Makedonije i Republike Hrvatske, identificirane su prethodne godine ali sukladno potrebama i novonastalim okolnostima skrb se nastavila u Nacionalnom skloništu za maloljetne žrtve trgovanja ljudima. Svim štićenicama pružena je adekvatna pomoć prema Protokolu o

identifikaciji i direktnoj pomoći žrtvama trgovanja ljudima (zdravstvena pomoć, psiho-socijalna podrška i pravna zaštita, kao i ostale kreativne aktivnosti). Državljanica Republike Hrvatske bila je u programu reintegracije. Obzirom da je pri samom dolasku izrazila želju za daljnjim obrazovanjem omogućeno joj je da tijekom boravka u skloništu završi šesti i sedmi razred osnovne škole, što je ona uspješno i uradila.

Tijekom 2015. godine članica Organizacije za integritet i prosperitet „OIP” Split je zajedno s predstavnicom Centra za socijalnu skrb Split intervenirala u svojstvu mobilnog tima, u slučaju punoljetne žrtve trgovanja ljudima koja je naknadno smještena u sklonište za odrasle žrtve trgovanja ljudima. Također, s istom predstavnicom Centra obavljani su razgovori s maloljetnom žrtvom koja je smještena u alternativni smještaj.

5. Prevencija

Ciljevi:

1. Podizati javnu svijest o problematici trgovanja ljudima

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „Prevencija“ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti zaduženi su: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, organizacije civilnog društva i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina surađivao je sa svim nadležnim tijelima te s organizacijama civilnog društva u provedbi njihovih preventivnih aktivnosti.

Djelatnici Ureda za ljudska i prava nacionalnih manjina sudjelovali su na okruglim stolovima, tribinama, televizijskim i radio programima u kojima se obrađivala tema suzbijanja trgovanja ljudima. Također, Ured redovito ažurira svoju web stranicu (www.uljppnm.vlada.hr) na kojoj su široj javnosti dostupni osnovni podaci o fenomenu trgovanja ljudima, nacionalni strateški dokumenti kao i aktivnosti Ureda u ovom području. Nova stranica ima poglavlje posebno namijenjeno suzbijanju trgovanja ljudima unutar kojeg su sve relevantne aktivnosti i informacije o ovom fenomenu. <https://pravamanjina.gov.hr/suzbijanje-trgovanja-ljudima/599>

Također, unutar navedenog poglavlja postoji i link na posebnu stranicu <http://trgovanjeljudima.tk/> posvećenu suzbijanju trgovanja ljudima koju je izradio Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, s nizom poglavlja posebno posvećenih ovom fenomenu, unutar kojih je posebno naveden nacionalni referalni sustav.

Isto tako, u cilju prevencije ovog fenomena Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina organizirao je edukativne radionice za različite ciljne skupine.

Tradicionalno je Europski dan suzbijanja trgovanja ljudima obilježen javnim događanjem na Cvjetnom trgu u Zagrebu u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Tijekom navedene manifestacije, nadležne institucije i organizacije civilnog društva prezentirale su svoje projekte i aktivnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima.

PETRA – mreža nevladinih udruga za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama

Organizacije PETRA mreže su i u 2015. godini provodile aktivnosti prevencije kroz edukaciju ili druga događanja te su se aktivno uključile u aktivnosti organizirane od strane drugih organizacija i institucija.

Centar za građanske inicijative Poreč

17. studenog 2015. godine, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova i Hrvatskim Crvenim križem, u Poreču je obilježen Dan suzbijanja trgovanja ljudima. Na ovom događaju građanima su dijeljeni materijali i informacije o problematici trgovanja ljudima. Centar je donio odluku da i nadalje aktivno djeluje u PETRA mreži i nastavi procese edukacija i pripreme za aktivnosti protiv trgovanja ljudima. Sukladno tome, dvije članice su 27. studenog 2015. godine sudjelovale na treningu za članove/ice mobilnih timova za suzbijanje trgovanja ljudima u Rijeci, u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te su dobile ovlaštenje za rad na temelju završene edukacije.

Ženska soba – centar protiv seksualnog nasilja

Ženska soba – Centar za seksualna prava u 2015. godini ostvarila je jedan projekt putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina: „Mladi protiv trgovanja ljudima“ koji je trajao od 01. srpnja 2014. godine do 30. travnja 2015. godine. U okviru projekta „Mladi protiv trgovanja ljudima“ organizirana je i održana predstava „Zašto ja?“ u kojoj glumi dramska skupina „Minimalisti“. Predstava je prvenstveno namijenjena mladima, učenicima/ama srednjih škola (od 1. do 4. razreda) i studentima/cama fakulteta diljem Hrvatske. Predstava prikazuje proces trgovanja ljudima, od faze vrbovanja do završne faze, tzv. eksploatacijske faze. Cilj predstave je educirati mlade o samoj problematici trgovanja ljudima te o opasnostima na koje mogu naići prilikom traženja zaposlenja i upoznati ih s mehanizmima zaštite.

U okviru projektnih aktivnosti projekta „Mladi protiv trgovanja ljudima“ održano je 5 kazališnih proba (ukupan broj sudionika/ica 44) te 1 kazališna predstava „Zašto ja?“ u Zagrebu na kojoj je ukupno sudjelovalo 200 učenika/ica srednjih škola i profesora/ica. Kazališna predstava „Zašto ja?“ održana je u 18. veljače 2015. godine u Zagrebu u KNAP-u (Kazalištu na Peščenici).

Članice Ženske sobe provele su 5 radionica o prevenciji trgovanja ljudima u Osnovnoj školi Pantovčak te učeničkom domu Dora Pejačević u Zagrebu na kojima je sudjelovalo ukupno 74 učenika/ica. Radionice provedene u učeničkom domu u Zagrebu dio su projekta „Mladi protiv trgovanja ljudima“, dok su radionice provedene u Osnovnoj školi Pantovčak volonterski provedene.

Jedan od rezultata već spomenutog projekta je i kreirani edukativno-preventivni video film naziva „I tebe se tiče!“ na temu prevencije trgovanja ljudima. U snimanju video filma sudjelovale su dvije učenice učeničkog doma Dora Pejačević. Uradak je namijenjen svim mladim osobama te široj javnosti kako bi iz perspektive svojih vršnjakinja saznali o problematici trgovanja ljudima, mehanizmima zaštite te institucijama/organizacijama kojima se mogu obratiti. Video film se može pogledati na sljedećoj web adresi:

https://www.youtube.com/watch?v=TdWoD_VXpjY. Video film je pogledan na Youtube kanalu preko 150 puta.

Centar za žene žrtve rata-ROSA

Centar ROSA je, u suradnji s drugim organizacijama Ženske mreže Hrvatske, pripremio „Izvještaj u sjeni“ o stanju ženskih ljudskih prava u Republici Hrvatskoj, uključujući područje trgovanja ljudima i prostitucije. Predstavnice su iznijele svoja zapažanja na 61. sjednici UN CEDAW Odbora u Ženevi.

Centar ROSA organizirao je 26. studenog 2015. godine u hotelu Dubrovnik tribinu o stanju ženskih ljudskih prava u Hrvatskoj koju su u suradnji sa Ženskom mrežom Hrvatske, na kojoj su diseminirani podaci o modelu rane pravne intervencije u slučajevima trgovanja ljudima, te su predstavljene preporuke UN CEDAW odbora Republici Hrvatskoj, a koje uključuju i područje trgovanja ljudima i prostitucije. Na tribini je sudjelovalo 64 predstavnica i predstavnika institucija, organizacija civilnog društva, obrazovnih institucija i medija.

Agencija za odgoj i obrazovanje

Prevenција trgovanja ljudima

- 1) Prevenција trgovanja ljudima, zaštita migranata, povezivanje i samozaštita ljudi u katastrofalnim situacijama - Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole NN 104/2014, 09. lipnja 2015. godine, Rijeka, 50 sudionika
- 2) Prevenција trgovanja ljudima, zaštita migranata, povezivanje i samozaštita ljudi u katastrofalnim situacijama – Provedba Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, Orehovica, 3. i 4. rujna 2015. godine, 26 sudionika
- 3) Podrška lokalne zajednice djeci rizičnih skupina: izbjeglice, imigranti, nestala djeca i razdvojene obitelji Osijek, 16. listopada 2015. godine, 34 sudionika
- 4) Stručni skup ŽSV-a Građanskog odgoja i obrazovanja Splitsko-dalmatinske županije- Teme: 1. Prevenција trgovanja ljudima; 2. međupredmetno provođenje GOO u nastavnim predmetima Politike i gospodarstva i Sociologije; 3. Izvješća sa stručnih skupova, 26. studenog 2015. godine, Split, 14 sudionika

Ministarstvo unutarnjih poslova

Radi podizanja svijesti građana o uočenim pojavnim oblicima trgovanja ljudima, sve aktivnosti Ministarstva unutarnjih poslova na ovom području prezentirane su na našim internetskim stranicama (www.mup.hr).

Imajući u vidu aspekt prevencije tijekom protekle godine, posebna pozornost posvećena je poduzimanju niza aktivnosti kao što su, primjerice, kontinuirani nadzor noćnih klubova, frekventnih nautičkih marina diljem jadranske obale te atraktivnih turističkih destinacija, kao i

poljoprivrednih, seoskih i drugih gospodarstava koja tijekom sezone zapošljavaju dodatnu radnu snagu s ciljem uočavanja i evidentiranja možebitnih indikatora koji ukazuju na postojanje elemenata kaznenog djela trgovanja ljudima. U svezi s provedbom sustavnih oblika prevencije kriminaliteta s posebnim osvrtom na pojavne oblike trgovanja ljudima, razvijena je suradnja između policijskih službenika granične policije policijskih uprava duž morske obale i nadležnih policijskih postaja uz granicu s Bosnom i Hercegovinom u cilju zajedničkog pojačanog postupanja vezano uz potencijalne žrtve trgovanja ljudima. Postupanja ove vrste također su prethodno dogovarana sa službenicima granične policije Bosne i Hercegovine i realizirana kroz ustrojene mješovite granične ophodnje. Od strane policijskih službenika za poslove nezakonitih migracija uspostavljena je suradnja s djelatnicima turističkih zajednica i Državnog inspektorata u cilju prikupljanja korisnih saznanja temeljem kojih se provodila kontrola boravka stranaca smještenih u hotelskom i privatnom smještaju te seoskim domaćinstvima.

Također je, tijekom turističke sezone pojačano postupanje u većim turističkim središtima gdje su, sukladno procjeni, na ispomoć dolazili i policijski službenici drugih država, kao pomoć u postupanjima prema državljanima zemalja iz kojih dolaze.

Policijski službenici koji obavljaju poslove granične kontrole te poslove zaštite državne granice bili su u obvezi intenzivirati mjere pojačane kontrole osoba koje su zatečene pri ilegalnim prijelazima državne granice, radi utvrđivanja eventualnih elemenata kaznenog djela trgovanja ljudima ili srodnih kaznenih djela.

U području prevencije kriminaliteta povezanog s problematikom trgovanja ljudima Ravnateljstvo policije je 2015. godine kontinuirano nastavilo provoditi nacionalnu preventivnu akciju „Zajedno“.

Nacionalna preventivna akcija „Zajedno“ započela se provoditi 2014. godine, te je tijekom 2015. godine nastavljeno sa svim aktivnostima koje ona objedinjuje, po istom unificiranom obrascu. Cijeli niz preventivnih aktivnosti ove Akcije fokusiran je na problematiku trgovanja ljudima s ciljem postizanja senzibilizacije, informiranja i edukacije multiplikatora znanja na temu trgovanja ljudima i identificiranja potencijalnih kriminalnih žarišta, te se na taj način pridonosi smanjenju kriminaliteta trgovanja ljudima i štite potencijalne žrtve.

Akcija je ciljano usmjerena na aktivnosti kojima se kroz zajedničku suradnju sa svim nadležnim institucijama i organizacijama, privatnim sektorom, lokalnom zajednicom, udrugama civilnog društva i građanima podiže svijest o prevenciji trgovanja ljudima, potiče ih na odgovornu reakciju i na taj način pridonosi smanjenju, kao i sprječavanju trgovanja ljudima. Ciljana skupina primarno su učenici završnih razreda strukovnih škola, nezaposlene osobe te djelatnici onih struka koje u svom radu dolaze u kontakt s potencijalnim žrtvama i/ili počiniteljima, a sekundarno se obuhvaća i šira javnost.

Niz preventivnih aktivnosti objedinjenih ovom akcijom je:

Informativno-edukativne radionice policijskih službenika – multiplikatora sadržajno usmjerenih na metode rada, najbolje prakse za učinkovito postupanje na području identifikacije žrtava trgovanja ljudima i poštivanje prava žrtava. Navedenim radionicama se

postize osnaživanje policijskih službenika u detektiranju ove vrste kriminaliteta, odnosno prepoznavanja indikatora koji ukazuju na potencijalno trgovanje ljudima.

Provoditelji: Policijski službenici Ravnateljstva policije – eksperti za problematiku trgovanja ljudima u suradnji sa stručnjacima iz drugih državnih tijela.

Informativno-edukativne radionice učenika završnih razreda srednjih škola - sadržajno

su usmjerene na temu samozaštitnih mehanizama s ciljem osnaživanja potencijalnih žrtava u svim njegovim fazama (vrbovanju, transportu i eksploataciji).

Provoditelji: Policijski službenici za prevenciju policijskih uprava.

Senzibilizacija građana, a za koje zbog karaktera zanimanja ili nekih drugih okolnosti

postoji veća vjerojatnost da će ostvariti kontakt s potencijalnim žrtvama (npr. taxi prijevoznici, vozači autobusa, kontrolori u vlakovima i autobusima, uslužno osoblje u ugostiteljskim objektima i benzinskim postajama, djelatnici u lukama, trajektnim pristaništima, pomorski i aerodromski prijevoznici, privatne tvrtke u kojima su zaposleni stranci na privremenom boravku i sl.). Informiranje i senzibilizacija sadržajno je usmjerena na temu rane identifikacije potencijalnih žrtava.

Provoditelji: Policijski službenici za prevenciju policijskih uprava.

Također je u sklopu prevencije suzbijanja trgovanja ljudima tijekom 2015. godine nastavljeno s provođenjem nacionalnog preventivnog projekta „Imam izbor“.

Nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“ provodi se od školske godine 2012./2013., a tijekom školske godine 2014./2015., ali i tekuće 2015./2016. godine, proveden je, odnosno provodi se, u odgojno-obrazovnim ustanovama na području međimurske županije mjesečnom dinamikom kroz cijelu školsku godinu. Provedba se realizira uz koordinaciju Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova, a ciljano je usmjerena na smanjivanje rizika od trgovanja i krijumčarenja ljudi, prevenciju vršnjačkog nasilja i vandalizma te nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, rizičnih i društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih, zlorabe droga i ostalih sredstava ovisnosti, te jačanje prometne kulture. Komponenta koja je ciljano usmjerena na prevenciju trgovanja ljudima provodi se u obliku edukativne radionice u trajanju od jednog školskog sata. Ciljana skupina su učenici u dobi od 10 i 11 godina, te njihovi roditelji i nastavnici.

Povodom Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima, koji se svake godine obilježava 18. listopada, Ravnateljstvo policije Ministarstva unutarnjih poslova u suradnji sa svim policijskim upravama i partnerima provelo je niz preventivnih aktivnosti usmjerenih na sprječavanje trgovanja ljudima, posebice usmjerenih prema ranjivim skupinama, ženama i djeci.

U tom smislu, intenzivirana je u tom razdoblju i provedba preventivne akcije „Zajedno“, koju policija kontinuirano provodi u suradnji sa svim nadležnim institucijama i organizacijama, privatnim sektorom, lokalnom zajednicom, udrugama civilnog društva i građanima sa slijedećim ciljevima:

- kroz multidisciplinarni pristup educirati i informirati potencijalno rizične društvene skupine
- kroz senzibilizaciju podići svijest građana o problematici trgovanja ljudima
- poticati i osnažiti društvo na odgovornu reakciju i na taj način pridonijeti smanjenju i prevenciji trgovanja ljudima.

Konkretno, uoči tog datuma, s fokusom na prevenciju problematike trgovanja ljudima, na području cijele Republike Hrvatske, proveden je čitav spektar preventivnih aktivnosti od kojih izdvajamo sljedeće:

Bjelovarsko – bilogorska županija

- održana edukativna predavanja na temu trgovanja ljudima učenicima/ama završnih razreda srednje škole u Bjelovaru

Brodsko-posavska županija

- održana radionica na temu trgovanja ljudima učenicima/ama završnih razreda srednje škole u Novoj Gradiški

Grad Zagreb

- na Cvjetnom trgu u Zagrebu Policijska uprava zagrebačka sudjelovala je u centralnom obilježavanju Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Istarska županija

- održana edukativna predavanja namijenjena učenicima/ama završnih razreda srednjih škola na području Pule, Buja, Labina, Buzeta i Poreča
- postavljeni Info punktovi na javnim površinama namijenjeni informiranju i senzibilizaciji građana i to u 4 grada (Buje, Rovinj, Umag i Poreč)

Karlovačka županija

- održana edukativna predavanja učenicima/ama završnih razreda srednje škole u Karlovcu

Koprivničko – križevačka županija

- održane 2 radionice s učenicima/ama završnih razreda srednje škole u Križevcima u suradnji s Udrugom žena „Hera“

Krapinsko – zagorska županija

- održana edukativna radionica za učenike/ce 3-ih razreda srednje škole iz Krapine u prostorijama Gradsko društvo Crvenog križa Krapina

Međimurska županija

- na prigodnom info pultu provedena senzibilizacija građana

Osječko-baranjska županija:

- na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, u sklopu stručnog skupa održano predavanje „Suvremeni trendovi u suzbijanju trgovanja ljudima“
- u Informativnom centru policije u suradnji s volonterima Gradskog društva Crvenog križa Osijek održana interaktivna radionica za učenike 2. i 3. razreda osnovne škole
- u Informativnom centru policije prikazana izložba umjetničkih fotografija Hrvatskog Crvenog križa „RED BELL“ na temu trgovanja ljudima

Požeško – slavonska županija

- u prostorijama Policijske uprave požeško-slavonske održan je okrugli stol

Primorsko – goranska županija

- u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Rijeka održan je Informativni punkt u centru grada Rijeke s ciljem senzibilizacije građana
- u Informativnom centru za prevenciju kriminaliteta održana su 2 edukativna predavanja učenicima 8. razreda dviju osnovnih škola

Sisačko – moslavačka županija

- na autobusnom kolodvoru u Sisku u suradnji s djelatnicima Gradskog društva Crvenog križa Sisak i organizacijom civilnog društva „Centar za žene Adela Sisak“ postavljen je info pult s ciljem informiranja i senzibilizacije građana

Splitsko-dalmatinska županija

- održano je predavanje na temu trgovanja ljudima učenicima/ama završnih razreda srednjih obrtničkih i tehničkih škola s tog područja
- održano je edukativno predavanje učenicima/ama završnih razreda (obrnitičkih i tehničkih usmjerenja) srednje škole iz Supetra
- u sklopu organiziranog „Sajma mogućnosti“ u Gradu Splitu, s ciljem informiranja i senzibilizacije javnosti na temu trgovanja ljudima postavljen je info pult

Šibensko – kninska županija

- održano je edukativno predavanje u srednjoj školi u Šibeniku

Varaždinska županija

- održana su 2 edukativna predavanja učenicima/ama jedne srednje i jedne osnovne škole iz Varaždina
- u Informativnom centru policije u Varaždinu održan je tematski dan

Virovitičko – podravska županija

- održana su 4 edukativna predavanja namijenjena učenicima/ama završnih razreda u srednjim školama (Virovitica, Orahovica i Slatina)
- postavljeni su Info punktovi na javnim površinama namijenjeni informiranju i senzibilizaciji građana (Virovitica, Orahovica)

Vukovarsko-srijemska županija

- održane su 2 radionice s učenicima/ama završnih razreda srednje škole iz Vinkovaca

Zadarska županija

- održano je predavanje učenicima/ama završnih razreda gimnazije u Zadru

LOKALNI PREVENTIVNI PROJEKTI

Osječko-baranjska županija

- „Stop trgovanju ljudima“ preventivni je lokalni projekt koji je tijekom 2015. godine proveden u suradnji s županijom i 7 gradova te odgojno obrazovnim ustanovama s tog područja. Tijekom 2015. godine održano je ukupno 30 sati edukativnih predavanja kojima je obuhvaćeno 1062 učenika/ca završnih razreda osnovnih škola i srednjih škola s tog područja.

Virovitičko-podravska županija

- „Prevenција trgovanja ljudima – trafficking“ preventivni je lokalni projekt koji je tijekom 2015. godine proveden u suradnji sa županijskim obiteljskim centrom, srednjim školama i Vijećem za prevenciju kriminaliteta. Tijekom 2015. godine održana su ukupno 4 edukativna predavanja kojima su obuhvaćena 62 učenika.

Tijekom 2015. godine u sklopu OA „Zajedno“ policijski službenik PU splitsko-dalmatinske na temu suzbijanja trgovanja ljudima je sudjelovao u edukaciji i senzibilizaciji javnosti putem specijalizirane emisije na „Radio Splitu“ (16. listopada 2015. godine).

Tijekom 2015. godine na području PU istarske provedene su edukacije učenika završnih 3. i 4. razreda u 8 srednjih škola na području Pule, Poreča i Buzeta. U provedenim edukacijama kroz 43 školska sata, 956 učenika upoznato je s pojavnim oblicima trgovanja ljudima, ranjivim skupinama, načinima eksploatacije te njima dostupnim samozaštitnim preventivnim mjerama. Također su u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem i Centrom za građanske inicijative održani informativni punktovi na temu trgovanja ljudima u gradovima Puli, Umagu, Bujama, Buzetu, Pazinu, Poreču i Rovinju.

Policijski službenici PU Splitsko-dalmatinske su s predstavnicima Organizacije za integritet i prosperitet iz Splita tijekom 2015. godine koordinirali suradnju vezano uz identificirane žrtve trgovanja ljudima. Navedeno je provedeno u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb Split te županijskom koordinatorekom.

Policijski službenici PU Bjelovarsko-bilogorske tijekom 2015. godine provodili su preventivne i edukativne aktivnosti, pa su tako kroz preventivnu akciju „Zajedno“ u suradnji s udrugom „Cesi“ iz Zagreba održali niz predavanja u srednjim škola na području ove PU. Predavanjima su obuhvaćena 152 učenika/ca završnih razreda Medicinske škole u Bjelovaru i Turističko-ugostiteljske i prehrambene škole u Bjelovaru.

Tijekom 2015. godine u cilju senzibiliziranja učenika srednjih škola na temu suzbijanja trgovanja ljudima od strane policijskih službenika PU brodsko-posavske kroz radionice s učenicima drugih i trećih razreda zajedno sa svojim profesorima provedena je edukacija oko 60 učenika/ca u Industrijsko-obrtničkoj školi u Novoj Gradiški.

Također su od strane policijskih službenika PU brodsko-posavske održana i predavanja na temu „Trgovanje ljudima“ u srednjoj Obrtničkoj i Medicinskoj školi u Slavonskom Brodu, na kojima je prisustvovalo ukupno 60 učenika/ca završnih razreda.

Tijekom 2015. godine policijski službenici PU Varaždinske u sklopu djelovanja Info centra PU Varaždinske jedan dan su obrađivali problematiku trgovanja ljudima, kojom prilikom je građanima prezentirana navedena problematika.

Tijekom listopada i studenog 2015. godine, od strane policijskih službenika PU Virovitičko-podravske provedene su preventivne aktivnosti u Tehničkoj školi u Virovitici, Industrijsko-obrtničkoj školi u Slatini, Strukovnoj školi u Virovitici, Srednjoj školi „Stjepan Ivšić“ u Orahovici, Srednjoj školi „Stjepana Sulimanca“ u Pitomači i Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, gdje su učenici završnih razreda srednjih škola odnosno studenti prve godine Visoke škole educirani na temu „Trgovanje ljudima“.

Tijekom 2015. godine PU Krapinsko - zagorska provodila je preventivne aktivnosti u sklopu akcije "Zajedno". U sklopu ove akcije educirani su učenici završnih razreda srednjih škola o problematici trgovanja ljudima. Također su, u cilju daljnjeg intenziviranja preventivnih aktivnosti, na frekventna mjesta (policijske postaje, granične prijelaze, škole, željezničke i autobusne kolodvore, objekte i prostore tijela državne uprave i dr.) postavljeni plakati i leci koji sadrže informacije o trgovanju ljudima.

Vezano za preventivne aktivnosti u cilju suzbijanja trgovanja ljudima, policijski službenici PU primorsko goranske, povodom Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima, održali su 16. listopada 2015. godine niz preventivnih aktivnosti u cilju senzibiliziranja i educiranja građana o ovoj problematici.

Policijski službenici PU Primorsko - goranske su tijekom 2015. godine u Rijeci, u suradnji s volonterima Gradskog društva Crvenog križa Rijeka, informirali građane o pojavnim oblicima trgovanja ljudima kojom prilikom su podijeljeni promidžbeno-edukativni materijali.

Također je u Informativnom centru za prevenciju kriminaliteta na području grada Rijeke na temu trgovanja ljudima održano edukativno predavanje za trideset i tri učenika 8. razreda Osnovne škole „Nikola Tesla“ iz Rijeke.

Policijski službenici Policijske uprave Vukovarsko-srijemske u sklopu Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima su tijekom 2015. godine proveli sljedeće aktivnosti:

Dana 07. i 09. travnja 2015. godine u Ekonomskoj školi Vukovar održana su dva predavanja na temu prevencije trgovanja ljudima u sklopu preventivne akcije „Zajedno“ i kampanje protiv trgovanja ženama i djevojkama u svrhu seksualnog iskorištavanja „Dvije djevojčice“. Svrha predavanja bila je informirati mlade o problemu trgovanja ljudima te ih poučiti o prepoznavanju potencijalno opasnih situacija i načinima prevencije i zaštite. Edukativna aktivnost provedena je uz korištenje edukacijsko informativnih materijala izrađenih u sklopu nacionalne kampanje „Dvije djevojčice“, te filma „Cijena života“. Na predavanju su sudjelovala 84 učenika/ca navedene škole.

Dana 12. listopada 2015. godine u Strukovnoj školi Vinkovci održano je edukativno predavanje na temu prevencije trgovanja ljudima za učenike završnih razreda u trajanju od dva školska sata. Svrha predavanja bila je informirati mlade o problemu trgovanja ljudima, te ih poučiti o prepoznavanju potencijalno opasnih situacija i načinima prevencije i zaštite. Tijekom edukativne aktivnosti korišten je edukacijsko informativni materijal izrađen u sklopu nacionalne kampanje „Dvije djevojčice“ i film „Cijena života“. Na predavanju je sudjelovalo 100 učenika/ca završnih razreda navedene škole.

Dana 26. ožujka 2015. godine, policijski službenici PU Koprivničko - križevačke, u Srednjoj strukovnoj školi u Đurđevcu održali su predavanje za 43 učenika/ca 3. i 4. razreda na temu trgovanja ljudima.

Dana 13. prosinca 2015. godine, povodom obilježavanja Međunarodnog dana trgovanja ljudima, PU Koprivničko-križevačka je u suradnji s Udrugom „Hera“ iz Križevaca održala radionicu na temu trgovanja ljudima za 36 učenika/ca 4. razreda Srednje gospodarske škole u Križevcima.

Policijski službenici PU Požeško-slavonske su tijekom 2015. godine, u sklopu preventivne akcije „Zajedno“, proveli na temu trgovanja i prava žrtava trgovanja ljudima ukupno pet (5) predavanja završnim razredima srednjih škola, te dva (2) predavanja udrugama koje se bave promicanjem bolje kvalitete života mladih na području Požeško-slavonske županije.

U PU Karlovačkoj tijekom 2015. godine provedene su edukacije na temu suzbijanja trgovanja ljudima u Medicinskoj školi u Karlovcu. Edukacijama su obuhvaćena 132 učenika/ca, 7 razrednih odjeljenja.

Na području PU Međimurske u sklopu nacionalne preventivne akcije „Zajedno“ koja je usmjerena na sprječavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom, u 2015. godini policijski službenici PU Međimurske su učenicima završnih razreda srednjih škola održali edukativna predavanja, i to:

Dana 27. travnja 2015. godine od 12,15 do 13,00 sati za učenike završnih razreda Srednje škole Čakovec, na predavanju je bilo prisutno 117 učenika/ca.

Dana 29. travnja 2015. godine od 12,30 do 13,10 sati za učenike/ce završnih razreda Srednje škole Prelog, na predavanju je bilo prisutno 76 učenika,

Dana 05. svibnja 2015. godine u Ekonomskoj i trgovačkoj školi Čakovec, na predavanju je bilo prisutno oko 80 učenika/ca,

Dana 07. svibnja 2015. godine od 13,00 do 13,45 sati za učenike/ce završnih razreda Graditeljske škole Čakovec, na predavanju je bilo prisutno 170 učenika,

Dana 8. svibnja 2015. godine od 18,20 do 19,00 sati za predstavnike učenika završnih razreda Tehničke škole Čakovec, na predavanju je bio prisutno 28 učenika/ca.

U cilju podizanja svijesti o prevenciji trgovanja ljudima te poticanja društva na odgovornu reakciju kako bi pridonijeli smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima od strane policijskih službenika PU Međimurske održani su slijedeći info punktovi:

23. i 24. lipnja 2015. godine u Nedelišću i Čakovcu, 29. lipnja 2015. godine u romskom naselju Sitnice, 30. lipnja 2015. godine u gradu Mursko Središće, 22. rujna 2015. godine u Prelogu (Sajam sigurnosti i prevencije), 17. listopada 2015. godine u Nedelišću (obilježavanje Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima).

Dana 15. listopada 2015. godine na području PU Sisačko-moslavačke uoči Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima koji se obilježava dana 18. listopada, a u svrhu intenziviranja

preventivnih aktivnosti usmjerenih na sprječavanje trgovanja ljudima, u međusobnoj suradnji različitih ustrojstvenih jedinica policije te u suradnji s drugim ustanovama, državnim tijelima, organizacijama civilnog društva, održan je na glavnom autobusnom kolodvoru u Sisku, u prijedpodnevnim satima Info pult – tj. edukacija šireg kruga građana u cilju podizanja razine svijesti o prevenciji trgovanja ljudima, kako bi se pridonijelo smanjenju i sprječavanju trgovanja ljudima. Informiranju i educiranju javnosti pridonijela je prisutnost medija, a u organizaciji i edukaciji građana sudjelovali su policijski službenici PU sisačko-moslavačke, policijski službenici za nezakonite migracije, policijski službenici za nadzor i planiranje – za prevenciju Ureda načelnika, djelatnici Gradskog društva Crvenog križa Sisak i dr. Prilikom osobne edukacije građana istima su podijeljeni informativni letci, brošure, prezentirani su filmovi „Jasmina“ i „Baschimi“.

Policijski službenici PU Ličko-senjske tijekom 2015. godine proveli su ukupno šest preventivnih aktivnosti kroz edukaciju i dijeljenje promotivnih materijala te su poduzeli sedam pojačanih postupanja u cilju suzbijanja trgovanja ljudima.

Policijski službenici PU Šibensko-kninske su povodom obilježavanja Europskog dana borbe protiv trgovanja ljudima, dana 19. listopada 2015. godine u Medicinskoj i kemijskoj školi u Šibeniku, učenicima prvih razreda održali edukativno predavanje temeljeno na preventivnoj kampanji “Dvije djevojčice”, usmjereno na sprječavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom.

Policijski službenici Ravnateljstva policije sudjelovali su na „Sajmu prevencije i sigurnosti“, koji se održavao u prostoru Osnovne škole „Antun i Stjepan Radić“ u Gunji. Cilj održavanja sajma je bio provedba različitih preventivno – edukativnih interaktivnih aktivnosti policije i partnera koji su namijenjeni učenicima, njihovim roditeljima, nastavnicima i široj javnosti. Jedna od radionica bila je i radionica na temu suzbijanja trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom pod nazivom „Nije na prodaju“, s ciljem senzibiliziranja djevojaka sedmih i osmih razreda osnovnih škola s područja Općine Gunja i susjednih područja Bosne i Hercegovine (Općina Orašje i Distrikt Brčko).

6. Obrazovanje

Ciljevi:

1. Nastaviti obrazovanje ciljanih skupina o trgovanju ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „*Obrazovanje*„ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti nositelji su: Ministarstvo unutarnjih poslova, Pravosudna akademija, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo obrane, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Agencija za odgoj i obrazovanje, organizacije civilnog društva i Hrvatski Crveni križ.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

U okviru redovitog, godišnjeg natječaja za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2015. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, od ukupno 7 prioriteta područja 1 se odnosi na suzbijanje trgovanja ljudima.

Unutar navedenog prioriteta područja financirana su 2 projekta s ukupnim iznosom od 50.000,00 kn.

Ured je u ispunjavanju svoje uloge nacionalnog koordinativnog tijela, i u 2015. godini nastavio svoj rad na obrazovanju svih ciljanih skupina zadanih Nacionalnim planom. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je tijekom 2015. godine provodio edukacije na temu suzbijanja trgovanja ljudima za predstavnike nadležnih institucija i organizacije civilnog društva koje se bave navedenom problematikom.

- 28. siječnja Ured je proveo edukaciju za studente Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu. Na predavanju je sudjelovalo 20 sudionika.
- 12. veljače Ured je u suradnji s Pravosudnom akademijom organizirao seminar za suce i državne odvjetnike. Na seminaru je educirano 17 sudionika
- 26. veljače i 16. travnja predstavnica Ureda sudjelovala je na okruglom stolu Centra za žene žrtve rata „Rosa“ u sklopu projekta Rana pravna intervencija za žrtve trgovanja ljudima te predstavila novosti unutar nacionalnog sustava suzbijanja trgovanja ljudima
- 15. svibnja Ured je u Rijeci organizirao edukaciju za članove mobilnog tima, županijske i zdravstvene koordinate. Na edukaciji je sudjelovalo 30 polaznika. Na temelju ove edukacije članovi mobilnog tima Rijeku dobili su ovlaštenje za rad
- 25. svibnja predstavnici Ureda sudjelovali su na Konferenciji povodom Međunarodnog dana nestale djece koji je organizirao Centar za nestalu i zlostavljanu djecu iz Osijeka

- 26. svibnja predstavnica Ureda održala je predavanje o uspostavljenom sustavu suzbijanja trgovanja ljudima na okruglom stolu organiziranom od strane Kongregacije sestara Notre Dame
- Od 11. do 12. lipnja Ured je, u suradnji s Ministarstvom pravosuđa, organizirao edukaciju za djelatnike Odjela za podršku žrtvama i svjedocima pri Županijskim sudovima. Na seminaru je bilo prisutno 10 polaznika
- 16. lipnja Ured je u Osijeku organizirao edukaciju za članove mobilnog tima, županijske i zdravstvene koordinate. Na edukaciji je sudjelovalo 35 polaznika
- 8. rujna predstavnica Ureda sudjelovala je na okruglom stolu Centra za žene žrtve rata Rosa „Pravna podrška osobama koje su preživjele trgovanje ljudima“ te je predstavila aktivnosti nacionalnog sustava suzbijanja trgovanja ljudima
- 16. listopada predstavnica Ureda je održala predavanje na temu suzbijanja trgovanja ljudima za turističke djelatnike (hotelske domaćice, djelatnike na recepciji i u prodaji) za 25 sudionika
- 17. listopada u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održano je javno obilježavanje Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima za građane na Cvjetnom trgu u Zagrebu
- 27. listopada Ured je u Rijeci organizirao edukaciju za članove mobilnog tima, županijske i zdravstvene koordinate. Na edukaciji je sudjelovalo 26 polaznika
- 18. studenog predstavnica Ureda održala je predavanje na Diplomatskoj akademiji u sklopu redovite izobrazbe diplomatskog i konzularnog osoblja prije upućivanja na mandate. Na edukaciji je bilo oko 30 sudionika
- 4. studenog u suorganizaciji s Varaždinskom Županijskom koordinacijom za ljudska prava predstavica Ureda je održala predavanje na temu suzbijanja trgovanja ljudima za 30 sudionika
- 16. studenog predstavica Ureda gostovala je u emisiji HR 1 o fenomenu trgovanja ljudima.

Ministarstvo unutarnjih poslova

Tijekom 2015. godine policijski službenici sudjelovali su na sljedećim seminarima i predavanjima vezanim za problematiku suzbijanja trgovanja ljudima:

U Policijskoj školi „Josip Jović“ na Policijskoj akademiji u okviru Programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/ka i programa Temelnog policijskog tečaja, tijekom 2015. godine obrađena je tema trgovanja ljudima u sklopu predmeta Kriminalistike, Policijskih ovlasti i njihove primjene, Kaznenog prava i Kriminalističke prevencije. Također je održan i seminar „Trgovanje ljudima“ u trajanju od 5 sati za 352 polaznika/ca.

U području stručnog usavršavanja i specijalizacije policijskih službenika, Službe za stručno usavršavanje i specijalizaciju Policijske akademije, tijekom 2015. godine provela je sljedeće tečajeve i seminare u okviru kojih se obrađivala problematika suzbijanja trgovanja ljudima:

- a) Tečaj granične policije: održan je 1 tečaj za ukupno 49 polaznika – policijskih službenika granične policije - raspoređenih u 2 skupine (Odjela); u sklopu tečaja provodi se kolegij „Suzbijanje organiziranog kriminaliteta“ u trajanju od 10 sati po grupi, dakle, ukupno 20 sati, a dio tog kolegija je i predmet „Suzbijanje krijumčarenja ljudima“, u trajanju od 3 sata po skupini, ukupno 6 sati.
- b) Tečaj prometne policije – osnovni tečaj prometne policije: održana su 2 tečaja za 59 polaznika – policijskih službenika prometne policije; u sklopu tečaja provodi se kolegij „Suzbijanje trgovanja ljudima“ u trajanju od po 3 sati po grupi, ukupno 6 sati.
- c) Specijalistički tečaj za maloljetničku delikvenciju i kriminalitet na štetu obitelji i mladeži: održan je 1 tečaj za 20 polaznika – policijskih službenika; u sklopu tečaja provodi se kolegij „Suzbijanje trgovanja ljudima“.

U okviru I. semestra specijalističkog diplomskog studija Kriminalistika na Visokoj policijskoj školi u Policijskoj akademiji, izvodi se predmet Migracije i kriminalitet (30 sati – 3 ECTS boda).

Policijski službenici PU Splitsko-dalmatinske tijekom 2015. godine su održali edukacije policijskim službenicima PU Splitsko-dalmatinske (kroz seminare SSS za temeljnu i graničnu policiju), a vezano uz standardnu operativnu proceduru postupanja u svezi suzbijanja trgovanja ljudima. Edukacijama je prisustvovalo ukupno 60 policijskih službenika PU Splitsko-dalmatinske.

U organizaciji Srednjoeuropske policijske akademije – MEPA u Budimpešti, Mađarska u vremenskom razdoblju od 13. do 17. travnja 2015. godine održan je međunarodni seminar na temu „Trgovanje ljudima – prostitucija“ na kojem su sudjelovala 3 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova.

U organizaciji CEPOL-a (European Police College) u Stockholmu, Švedska u vremenskom razdoblju od 02. do 04. lipnja 2015. godine održan je CEPOL-ov tečaj na temu „Trgovanje ljudima – radna eksploatacija“ s osnovnim ciljem razmjene iskustava i prakse policijskih službenika na daljnjem radu u suzbijanju trgovanja ljudima na kojem je sudjelovao i policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova.

U organizaciji CEPOL-a (European Police College) u Luxemburgu 26. studenog 2015. godine održan je CEPOL PRESIDENCY CONFERENCE pod nazivom „Law enforcement challenges in fighting organised crime groups active in THB“ s osnovnim ciljem razmjene iskustava i prakse policijskih službenika na daljnjem radu u suzbijanju trgovanja ljudima na kojem je sudjelovao i policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova.

U organizaciji EUROPOL-a, a u sklopu EMPACT prioriteta THB u vremenskom razdoblju od 01. do 02. prosinca 2015. godine u Noordwijk u Nizozemskoj održana je radionica pod nazivom „Expert Meeting on Financial Investigation and Asset Recovery related Trafficking

in Human Beings“ na kojoj su sudjelovala 2 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

U organizaciji EUROPOL-a, a u sklopu EMPACT prioriteta „Trgovanje ljudima“ u vremenskom razdoblju od 16. do 17. prosinca 2015. godine u Haagu, u Nizozemskoj, održan je sastanak na temu „Identificiranje korištenja Interneta u kontekstu trgovanja ljudima“ na kojem su sudjelovala 2 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova.

U sklopu dodatne edukacije i senzibiliziranja policijskih službenika PU Bjelovarsko-bilogorske, a u vezi dodatnog stručnog usavršavanja policijskih službenika na temu trgovanja ljudima tijekom 2015. godine održan je seminar kojim je obuhvaćeno 87 policijskih službenika PU bjelovarsko-bilogorske.

Temeljem programa edukacije dopunskog stručnog usavršavanja PU Zadarska je tijekom 2015. godine (ukupno osam ciklusa) provela edukaciju policijskih službenika na tematske okosnice suzbijanja trgovanja ljudima kojima se nastojala skrenuti posebna pozornost na pojam žrtve, njeno identificiranje, kao i omogućavanje upoznavanja žrtve s pravima sukladno Zakonu o kaznenom postupku.

Tijekom 2015. godine policijski službenici PU Varaždinske održali su u sklopu redovne nastave policijskih službenika srednje stručne spreme više predavanja na temu trgovanja ljudima, kojom prilikom je na predavanjima prisustvovalo oko 200 policijskih službenika.

Tijekom 2015. godine PU Zagrebačka je provela edukaciju kojom je obuhvaćeno 1268 policijskih službenika PU Zagrebačke.

Sukladno obvezama zadanim Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima u prosincu 2015. godine, Uprava za granicu Ministarstva unutarnjih poslova održala je jednodnevni radni sastanak s 20 policijskih službenika granične policije, multiplikatora za suzbijanje trgovanja ljudima.

Djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovali su i na radionicama za mobilne timove održanim u Zagrebu, Rijeci i Osijeku organiziranim od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova održao je predavanje na radionici za službenike unutar Odjela za podršku žrtvama i svjedocima u sklopu Županijskih sudova.

Ministarstvo pravosuđa

Nastavno na mjeru 4. „Nastavak zajedničkog obrazovanja djelatnika Ureda za podršku svjedocima i žrtvama te organizacija civilnog društva u cilju pružanja pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima“ tijekom 2015. godine održane su dvije edukacije za službenike Odjela za podršku žrtvama i svjedocima na županijskim sudovima.

Pravosudna akademija

U 2015. godini Pravosudna akademija u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, organizirala je u Zagrebu radionicu na temu „Procesuiranje kaznenog djela trgovanja ljudima“. Na radionici je sudjelovalo ukupno 17 pravosudnih dužnosnika. Također, u organizaciji Akademije za europsko pravo (ERA) uz financijsku potporu posebnog programa „Temeljna prava i državljanstvo“ JUST-2013-FRAC-AG Europske komisije održan je seminar u Zagrebu na temu „Temeljna prava djeteta u praksi: poboljšanje položaja djeteta u sudskim postupcima unutar pravnog okvira Europske unije“.

Tema trgovanja djecom bila je obuhvaćena jednom radionicom tijekom seminara. Na seminaru je sudjelovalo ukupno 15 pravosudnih dužnosnika iz Hrvatske.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Na području edukacije, predstavnici Državnog odvjetništva, u ovom izvještajnom razdoblju sudjelovali su na seminarima i radionicama koje je organizirao Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Pravosudna akademija, a tema trgovanja ljudima obrađivana je i ove godine na godišnjem skupu državnih odvjetnika, koji je održan 28. do 30. listopada 2015. godine u Sv. Martinu na Muri, a ovogodišnja tema bila je povezanost trgovanja ljudima s protuzakonitim ulaženjem, kretanjem i boravkom u Republici Hrvatskoj.

Predstavnici Državnih odvjetništava u tijeku izvještajnog razdoblja sudjelovali su na regionalnim konferencijama, kako u svojstvu sudionika, tako i u svojstvu voditelja radionica. Sve opisane aktivnosti provode se kontinuirano, a za njihovo provođenje nisu utrošena posebna financijska sredstva.

Ministarstvo obrane

Obučni program tečajeva koji se provode u Središtu za međunarodne vojne operacije Hrvatske kopnene vojske definirani su u skladu s NATO/EU/UN obučnim standardima i modulima.

U 2015. godini tematika suzbijanja trgovanja ljudima spominjala se u pojedinim obučnim modulima kao što su: zaštita ljudskih prava, zaštita civila, rodna jednakost te seksualno zlostavljanje.

Predmetna tematika provodila se u sklopu Tečaja za vojne promatrače UN-a, Tečaja za stožerno osoblje UN-a, Tečaja o zaštiti civila u operacijama potpore miru, te Tečaja civilno-vojne suradnje na taktičkoj razini.

Kako se navedeni sadržaji provode u okviru redovitih zadaća, za realizaciju ove aktivnosti nisu potrošena dodatna financijska sredstva.

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Ministarstvo zdravlja u 2015. godini organizirali su radionice za članove/ice mobilnih timova, županijske i zdravstvene koordinate/ice za suzbijanje trgovanja ljudima. Jednodnevne radionice su se održale po regionalnom principu i to u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. Predavači na navedenim radionicama bili su predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva zdravlja, Ministarstva pravosuđa i organizacija civilnog društva. Polaznicima su se naknadno dodijelile potvrde o sudjelovanju i ovlaštenje za rad članovima mobilnih timova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova sudjeluje u provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje u području obrazovanja, te su u 2015. godini provedene dvije aktivnosti: 1) Nastavak obrazovanja diplomatsko-konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima u okviru redovitih nastavnih programa Diplomatske akademije - jednogodišnjeg i dvomjesečnog tečaja i 2) Nastavak obrazovanja o suzbijanju trgovanja ljudima u okviru programa priprema diplomatskog i konzularnog osoblja prije upućivanja na mandat, posebice u zemlje identificirane kao zemlje izvorišta i odredišta žrtava trgovanja ljudima.

Vezano uz prvu aktivnost, Diplomatska akademija je u okviru XVI jednogodišnjeg stručnog diplomatskog studija, organizirala u studenom 2015. godine predavanje na temu suzbijanja trgovanja ljudima. Polaznici studija su upoznati s glavnim trendovima fenomena trgovanja ljudima, nacionalnim, europskim i međunarodnim pravnim propisima i mehanizmima u ovom području te nacionalnim sustavom suzbijanja trgovanja ljudima.

Također, vezano uz drugu aktivnost, službenici Službe za strance Uprave konzularnih poslova, u okviru priprema diplomatskih i konzularnih službenika na mandat, nastavili su držati predavanja na temu suzbijanja trgovanja ljudima kako bi ih pobliže upoznali s nacionalnim, europskim i međunarodnim pravnim propisima u ovom području, nacionalnim sustavom suzbijanja trgovanja ljudima te s ulogom diplomatskih i konzularnih službenika u suzbijanju ove pojave, odnosno, na konkretne mjere i aktivnosti koje trebaju poduzeti službenici diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u slučaju sumnje da je osoba, hrvatski državljanin ili stranac, potencijalna žrtva trgovanja ljudima.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Hrvatski zavod za zapošljavanje je zajedno s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina zadužen za obrazovanje djelatnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Sukladno tome, Hrvatski zavod za zapošljavanje je krajem 2015. godine započeo s pripremom i organiziranjem seminara za savjetnike koji je održan dana 25. veljače 2016. godine. Seminar „Sustav podrške žrtvama trgovanja ljudima i politika integracije stranaca u hrvatsko društvo“ organiziran je u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i proširen

temama migracija i politike integracije stranaca. Cilj seminara je unapređenje kompetencija savjetnika Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad sa žrtvama trgovanja i produbljivanje razumijevanja politike integracije stranaca. Na seminaru je predviđeno sudjelovanje 32 savjetnika iz 15 područnih i regionalnih ureda kao i iz središnjeg ureda Zavoda.

Sudionici edukacije upoznati su sa sljedećim temama: Uspostavljeni sustav suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, Identifikacija žrtava trgovanja ljudima, Podrška žrtvama i svjedocima trgovanja ljudima, Program pomoći identificiranim žrtvama trgovanja ljudima i Uloga nevladinih organizacija u uspostavi sustava podrške žrtvama trgovanja ljudima, Politika integracije stranaca u hrvatsko društvo i Primjeri dobre prakse integracije stranaca u Hrvatskoj.

Unapređenje kompetencija savjetnika za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima i razumijevanje politike integracije stranaca doprinosi učinkovitijem pružanju usluga Zavoda prema navedenim skupinama, povećanju senzibilizacije u radu s njima, njihovoj boljoj zaštiti, te uspješnijoj radnoj i socijalnoj integraciji.

Agencija za odgoj i obrazovanje

Agencija za odgoj i obrazovanje i u 2015. godini nastavila je rad na obrazovanju prosvjetnih radnika i učenika o suzbijanju trgovanja ljudima“

Nakon donošenja Odluke o Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (NN br.104/2014) započela je obvezna provedba Programa Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim školama. Program je dostupan na mrežnim stranicama Agencije i Ministarstva: www.mzos.hr www.azoo.hr

U Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole nalaze se teme i ishodi koji se odnose na prevenciju trgovanja ljudima.

Teme:

- Suzbijanje trgovanja ljudima – načini zaštite
- Međunarodni ugovori u području ljudskih prava koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske (Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencija o pravima djeteta, Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Ženevska konvencija o zaštiti civilnih osoba u vrijeme rata, Europska konvencija o ljudskim pravima, Europska socijalna povelja, Protokol za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom, Europska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima, Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina, Konvencija o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine i dodatni protokol uz Konvenciju o zabrani kloniranja ljudskih bića i drugi ugovori.

- Mediji i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja: pojam i vrste medija (tiskovine, radio, TV, Internet), pozitivni i negativni utjecaj medija, prednosti i opasnosti Interneta, sigurnost na Internetu (u suradnji s informatikom), otpornost i kritičko razumijevanje medijskih sadržaja
- Dostojanstvo osobe
- Upravljanje emocijama
- Komunikacijske vještine: aktivno slušanje, parafraziranje, sažimanje, fokusiranje, ja-poruke, ti-poruke, oblici i pravila grupnog rada

Eksperimentalni izborni program građanskog odgoja i obrazovanja za VIII. razred osnovne škole

Obrazovni sadržaji (tematska područja, teme, ključni pojmovi), obrazovni rezultati (ishodi) u Eksperimentalnom izbornom programu građanskog odgoja i obrazovanja za VIII. razred osnovne škole:

Ljudsko-pravna dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Prava, slobode, dužnosti i odgovornosti građanina

Tema: Suzbijanje trgovanja ljudima.

Osim navedenog programa provodi se i eksperimentalni programa građanskog odgoja i obrazovanja u 8. razredu osnovne škole u školskoj godini 2014/2015 i 2015/2016.

U 2011., 2012. i 2013. godini u suradnji Agencije za odgoj i obrazovanje i Hrvatskog Crvenog križa održani su stručni skupovi (seminari, radionice, tribine) za učitelje, profesore, stručne suradnike i ravnatelje na području cijele Republike Hrvatske koji su osposobljeni za razvoj građanskih kompetencija kod učenika koja obuhvaća i suzbijanje trgovanja ljudima. Preporučene metode rada za nastavnike su: razvoj komunikacijskih vještina, metoda igre uloga, simulacije, korištenje likova iz literature (Pinokio), učeničko istraživanje o trgovanju ljudima – prikupljanje podataka u medijima, na Internetu, od službi Crvenoga križa, Ministarstva unutarnjih poslova – sastavljanje upitnika, intervjuiranje, prikazivanje filmova o trgovanju ljudima, simulirana suđenja („mock trials“) itd.

Polazište za stručno usavršavanje učitelja i nastavnika koje provodi Agencija za odgoj i obrazovanje su kompetencije koje trebaju imati učitelji i nastavnici da bi razvijali dimenzije građanske kompetencije kod učenika, uključujući i kompetenciju za suzbijanje trgovanja ljudima, razvrstane su u pet stručnih područja:

- Opća profesionalna znanja i vještine (pedagoška, razvojno-psihološka, sociološka, normativno-pravna);
- Strukovna znanja u području građanskog odgoja i obrazovanja;
- Vještine, vrijednosti i procesi učenja i poučavanja koji vode razvoju aktivnog i odgovornog građanstva;
- Metode participativnog učenja i poučavanja građanskog odgoja i obrazovanja;
- Metode vrednovanja i samo-vrednovanja u građanskom odgoju i obrazovanju.

U 2015. godini Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je brojne stručne skupove i državne smotre iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole.

Nastavni materijali i preporučene metode rada

Za razvijanje navedenih kompetencija - znanja, vještina i stavova kod učenika, nastavnicima i učenicima stoje na raspolaganju sljedeći nastavni materijali i preporučene metode rada:

1. Vježbaj oprez smanji rizik. Radna bilježnica za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole (2007) Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Zagreb.
2. Sigurni koraci. Radna bilježnica za rad na prevenciji trgovanja ljudima, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Zagreb, 2007.
3. Pomozi medi Jurici na putu do škole (2007), Hrvatski crveni križ, Zagreb
4. Neću biti rob(a)1, (2007), Hrvatski Crveni križ, Zagreb
5. Neću biti rob(a)2, (2008)Hrvatski Crveni križ, Zagreb
6. Mišica Milica (2009), Hrvatski Crveni križ, Zagreb
7. Trgovanje ljudima u Republici Hrvatskoj: Procjena situacije s posebnim osvrtom na radno iskorištavanje (2010) Međunarodni centar za razvoj migracijske politike (ICMPD)

Preporučene metode rada: razvoj komunikacijskih vještina, metoda igre uloga, simulacije, korištenje likova iz literature (Pinokio), učeničko istraživanje o trgovanju ljudima – prikupljanje podataka u medijima, na Internetu, od službi Crvenoga križa, Ministarstva unutarnjih poslova – sastavljanje upitnika, intervjuiranje te prikazivanje filmova o trgovanju ljudima.

Ostvareni pokazatelji provedbe

Donesena Odluka o programu i Program među-predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole. Program je objavljen u NN br. 104 od 28. kolovoza 2014. godine. Program je dostupan na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta: www.mzos.hr , www.azoo.hr

U navedenom programu utvrđen je ishod vezan za suzbijanje trgovanja ljudima koji se razvija od prvog razreda osnovne škole sustavno do kraja srednje škole. Odnosi se na osposobljavanje učenika u znanjima, vještinama i vrijednostima za komunikacijske vještine i prepoznavanje i otklanjanje opasnosti da budu namamljeni u kriminalnu mrežu trgovanja ljudima.

U školskoj godini 2015/2016 nastavlja se s obveznom provedbom Programa među-predmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole te provedbom Eksperimentalnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja za 8. razred osnovne škole u 32 osnovne škole.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta uputilo je dopis svim ravnateljima osnovnih i srednjih škola o koracima u provedbi Građanskog odgoja i obrazovanja na početku školske godine 2014/2015 i 2015/2016.

Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je u 2015. godini 92 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 4542 sudionika - ravnatelji, učitelji, nastavnici i stručni suradnici. Teme su bile o pedagoškoj proceduri izrade godišnjeg plana i programa obvezne među-predmetne i interdisciplinarne provedbe Građanskog odgoja i obrazovanja, o vođenju pedagoške dokumentacije kojom se dokazuje provedba, o metodologiji među-predmetnog i interdisciplinarnog planiranja i programiranja usmjerenog na ishode i vrednovanje postignuća učenika te specijalizirane stručne skupove vezano za suzbijanje trgovanja ljudima.

Agencija za odgoj i obrazovanje je na mrežnim stranicama učinila dostupnim učiteljima i nastavnicima primjere dobre prakse, obrasce i materijale potrebne za provedbu među-predmetnog i interdisciplinarnog programa Građanskog odgoja i obrazovanja.

Hrvatski Crveni križ

Kroz kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja, a u suradnji sa županijskim uredima nadležnima za obrazovanje i Agencijom za odgoj i obrazovanje održana su 3 seminara za nastavnike i romske pomagače u nastavi. Održana su i 3 treninga za trenere i predavače koje provode edukacije za djecu i mlade.

U okviru prevencije trgovanja ljudima i edukacija za djecu i mlade, održane su 303 radionice na kojima je sudjelovalo 5960 djece iz osnovnih i srednjih škola kao i 2 predavanja na Policijskoj akademiji na kojima je sudjelovao 321 sudionik. Također provedene su i edukacije za preko 200 djece predškolske dobi.

Cilj radionica je podizanje svijesti o problemu trgovanja ljudima, ali i naučiti djecu i mlade kako prepoznati znakove opasnosti kako bi pravovremeno reagirali i poduzeli mjere opreza. Sudionike se uči sigurnim oblicima ponašanja na Internetu, kako prepoznati lažan oglas i ponudu za posao te kome se obratiti za pomoć ili prijaviti sumnje na trgovanje ljudima.

Za tražitelje azila održana su 2 predavanja kako bi ih se educiralo o ovoj problematici, ali i njihovim pravima.

PETRA – mreža nevladinih udruga za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama

28. siječnja 2015. godine koordinatorica Mreže PETRA je bila predavačica za 32 studenta/ice Ženskih studija na temu prostitucije i trgovanja ženama. Predstavila je kampanju Europskog ženskog lobija „Za Europu bez prostitucije“ kojoj se Mreža pridružila od samog početka, te lobira za Nordijski model regulacije prostitucije koji kažnjava korisnike, a ne osobe koje se bave prostitucijom. Na taj način drastično je smanjen broj žena u prostituciji, a time i broj žrtava trgovanja ljudima, pa taj uspješni model preuzima sve više europskih država.

U okviru projekta „Ostvarimo prava! Rana pravna intervencija u slučajevima trgovanja ljudima“ Centar ROSA organizirao je tri stručna skupa o ovom modelu koja su okupila predstavnice i predstavnike svih relevantnih organizacija i institucija koje rade na suzbijanju trgovanja ljudima u Hrvatskoj. Stručni skupovi održani su 26. veljače, 16. travnja i 08. rujna 2015. godine u Zagrebu. Ukupno je prisustvovalo 89 sudionika iz pravosudnih institucija, centara za socijalnu skrb, policije, i dr.

23. prosinca 2015. godine Centar ROSA organizirao je trening o modelu Rane pravne intervencije za žrtve trgovanja ljudima, za volonterke i volontere Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja, u suradnji sa Samostalnom službom za podršku žrtvama i svjedocima Ministarstva pravosuđa i Udrugom za zaštitu žrtava i svjedoka. Trening je održan u prostorijama Ministarstva pravosuđa s ciljem unaprjeđenja zaštite osoba koje su preživjele trgovanje ljudima, osiguranjem pravne pomoći i besplatnog pravnog zastupanja. Na taj način osnažuje se njihov oporavak kao i njihova uloga u sudskom postupku kao svjedokinja. Sudjelovalo je 22 sudionice i sudionika.

Ženska soba

Tijekom 2015. godine održana je radionica naziva „Pornografija i trgovanje u svrhu seksualnog iskorištavanja“ za strane studente i studentice smještene u Europskom centru za studije rata i mira u Zagrebu. Ukupno je bilo prisutno 14 sudionika.

Centar za podršku i razvoj civilnog društva «Delfin», Pakrac

Centar je organizirao edukacije/radionice s ciljem povećanja znanja i senzibilizacije mladih na probleme vezane uz trgovanje ljudima. Navedene edukacije organizirane su u osnovnim školama u Lipiku i u Pakracu – za učenike od 4. do 8. razreda, osnovna škola Braće Radića. Na 11 radionica tokom godine prisustvovalo je ukupno 311 učenika.

7. Međunarodna suradnja

Ciljevi:

1. Sustavna suradnja Republike Hrvatske s drugim državama i međunarodnim organizacijama na području suzbijanja trgovanja ljudima

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „*Međunarodna suradnja*“ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti zaduženi su: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Djelatnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina tijekom 2014. godine aktivno su sudjelovali u regionalnim i međunarodnim inicijativama vezanim uz suzbijanje trgovanja ljudima.

- Od 9 do 12. ožujka Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je organizirao stručnu posjetu delegacije Vijeća Europe – grupe stručnjaka za procjenu implementacije Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (GRETA) Republici Hrvatskoj
- Od 30. do 31. ožujka nacionalni koordinator je sudjelovao na sastanku nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima Jugoistočne Europe koji je održan u Beču, Austrija
- 13. svibnja predstavnik Ureda sudjelovao je na konferenciji u Haagu, Nizozemska u sklopu projekta „Multidisciplinary cooperation against trafficking in human beings for labor exploitation“
- Od 18. do 22. svibnja održana je studijska posjeta delegacije Crvenog križa Velike Britanije Republici Hrvatskoj, u sklopu projekta „Protect“ koji provodi Hrvatski Crveni križ uz potporu Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
- od 9. do 10. lipnja u Brüsselu je održan redoviti sastanak EU nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima
- od 19. do 20. listopada 2014. u Brüsselu je održan drugi redoviti godišnji sastanak EU nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima te je također održana i Konferencija kojom je Europska komisija obilježila Europski dan suzbijanja trgovanja ljudima
- od 2. do 3. studenog nacionalni koordinator je sudjelovao na sastanku nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima Jugoistočne Europe koji je održan u Stockholmu, Švedska
- od 15. do 16. prosinca delegacija Republike Hrvatske u sastavu predstavnika Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te Općinskog kaznenog suda sudjelovali su na

konferenciji organiziranoj od strane Vijeće Europe i Ureda nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima Crne Gore na temu naknade štete žrtvama trgovanja ljudima.

Ministarstvo unutarnjih poslova

S obzirom na to da sudjelovanje hrvatskih predstavnika u međunarodnim projektima na tematske okosnice suzbijanja trgovanja ljudima kojima je cilj jačanje regionalne suradnje i dalje predstavlja vrlo važno područje interesa Republike Hrvatske, nastavit će se ulagati naponi u cilju aktivnog sudjelovanja predstavnika policije na međunarodnoj razini kako bi se omogućilo kontinuirano praćenje najnovijih trendova u svezi s trgovanjem ljudima.

U okviru programa regionalne policijske suradnje „Partnership for education“, održan je drugi Modul na temu „Nezakonito trgovanje i krijumčarenje“, od 20. do 24. travnja 2015. godine na Policijskoj akademiji. Modul je jednim dijelom bio posvećen temi trgovanja i krijumčarenja ljudima. Sudjelovalo je 27 policijskih službenika i državnih odvjetnika iz država regije (Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Makedonije, Slovenije i Srbije). Predavači su bili policijski službenici Službe organiziranog kriminaliteta PNUSKOK-a UKP-a, Ministarstva financija i Agencije za borbu protiv zlouporabe alkohola, duhana i vatrenog oružja (US ATF) iz SAD-a.

U organizaciji UNODC-a u sklopu „UNODC Regional Programme for South Eastern Europe (2016-2019)“ u Zagrebu (RACVIAC – Rakitje) od 11. do 12. svibnja 2015. godine održan je Međunarodni Expert Working Group Meeting on the Development of the Sub-Programme 1 “Countering Illicit Drug Trafficking and Transnational Organized Crime” u sklopu kojeg je održana i rasprava o trgovanju ljudima na kojem su sudjelovala 3 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova.

Od 20. do 22. svibnja 2015. godine, u Sloveniji, Portorož, 2 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovala su na završnoj konferenciji projekta „Use of Joint Investigation Teams (JIT) TO FIGHT Trafficking in Human Beings in Western Balkans at the local level (JIT THB WB)“, na kojoj su sudjelovali predstavnici policije i državnih odvjetništava država Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Albanije, Moldavije i Bugarske u cilju razmjene iskustava, informacija i unapređenju međusobne suradnje na području borbe protiv trgovanja ljudima.

Dana 18. lipnja 2015. godine u organizaciji SELEC-a u Bukureštu, Rumunjska, u sjedištu SELEC-a održan je 22. radni sastanak MIRAGE radne skupine u svezi problematike „Ilegalnih migracija i trgovanja ljudima“. Na radnom sastanku sudjelovali su predstavnici SELEC-a, Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Makedonije, Mađarske, Moldavije, Crne Gore, Rumunjske, Srbije, Turske, Francuske, Španjolske, Ujedinjenog Kraljevstva i 2 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova.

Tijekom srpnja 2015. godine, na poziv SELEC-a (South East Law Enforcement Center) u Bukureštu, Rumunjska, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske je u svojstvu zemlje partnera, zajedno s policijama Rumunjske i Bugarske, apliciralo za sudjelovanje u projektu pod nazivom START - Danube Region Project Fund. Navedeni se projekt pod vodstvom SELEC Centra provodi unutar Strategije EU za dunavsku regiju (EUSDR) i to za prioritetno područje 11 na temu: „Jačanje policijske suradnje: Borba protiv krijumčarenja droga, trgovanja ljudima i kompjutorskog kriminaliteta“. Cilj Projekta START je podržati razvoj u dunavskoj regiji i omogućiti financiranje transnacionalnih projekata koji će obuhvatiti sljedeće države članice SELEC-a: Bosnu i Hercegovinu, Republiku Bugarsku, Republiku Hrvatsku, Mađarsku, Republiku Moldaviju, Crnu Goru, Rumunjsku i Republiku Srbiju, a radi se o instrumentu osmišljenom za financiranje aktivnosti razvoja projekta i aktivnosti provedbe projekta između najmanje dvije zemlje dunavske makroregije. U sklopu navedenog Projekta, Ministarstvo unutarnjih poslova je apliciralo za sudjelovanje u području trgovanja ljudima i ilegalnih migracija (Countering Trafficking in Persons), a koja je aplikacija usvojena te je Projekt odobren i isti će trajati od 1. siječnja 2016. do 30. lipnja 2016. godine.

U okviru programa regionalne policijske suradnje „Partnership for education“, četvrti modul, pod nazivom „Rukovođenje složenim međunarodnim istragama“ održan je u vremenskom razdoblju od 14. do 18. rujna 2015. godine, u prostorijama Policijske akademije u Zagrebu, u sklopu kojeg je održana i edukacija o trgovanju ljudima. U programu je sudjelovalo 28 policijskih službenika i državnih odvjetnika iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Slovenije, Kosova, Makedonije i Srbije, dok su predavači bili eksperti iz SAD-a i Ministarstva unutarnjih poslova.

U sklopu projekta pod nazivom: Uvođenje preduvjeta za uspostavu zajedničkih istražnih timova za borbu protiv trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi (JIT THB) koji je usmjeren na strateške aktivnosti koje će primarno osigurati logističku platformu koja je potrebna za buduće operativne aktivnosti kroz zajedničke istražne timove. S tim u vezi je u suradnji s nositeljem projekta Uredom nacionalnog koordinatora Republike Slovenije i Ministarstvom unutarnjih poslova Republike Slovenije u razdoblju od 15. do 17. rujna 2015. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, održana radionica na temu JIT THB „Uspostava zajedničkih istražnih timova za borbu protiv trgovanja ljudima za zemlje Jugoistočne Europe na lokalnoj razini“ na kojoj su sudjelovala 3 policijska službenika Ministarstva unutarnjih poslova.

U drugoj fazi FRONTEX-ove zajedničke operacije VEGA Children 2015 koja se odnosi na suzbijanje trgovanja djecom na zračnim lukama i koja se provodila u vremenskom razdoblju od 31. kolovoza 2015. godine do 30. rujna 2015. godine, sudjelovao je policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

U sklopu projekta „PROTECT“ Hrvatskog Crvenog križa i Crvenog križa Velike Britanije u vezi kapaciteta za identificiranje i pružanje pomoći žrtvama trgovanja ljudima, održan je studijski posjet u razdoblju od 21. do 24. rujna 2015. godine u Londonu, Ujedinjeno Kraljevstvo, na kojem je sudjelovala i policijska službenica Ministarstva unutarnjih poslova.

Dana 19. do 20. listopada 2015. godine u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike Bugarske, u Sofiji, Bugarska, održana je konferencija u sklopu Salzburg foruma na temu suzbijanja krijumčarenja i trgovanja ljudima. Na konferenciji su sudjelovale zemlje članice Salzburškog foruma (Bugarska, Austrija, Hrvatska, Češka Republika, Mađarska, Rumunjska, Slovačka Republike, Slovenija) te zemlje partneri: Njemačka, Kosovo, Srbija, Moldavija, Crna Gora i Švicarska.

U organizaciji Vijeća Europe, a u suradnji s nacionalnim koordinatorom za suzbijanje trgovanja ljudima Crne Gore, u vremenskom razdoblju od 15. do 16. prosinca 2015. godine u Budvi u Crnoj Gori, održana je radionica na temu poboljšanja pristupa naknadi štete za žrtve trgovanja ljudima i učinkovite primjene konvencijske odredbe o nekažnjavanju, na kojem je sudjelovao policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova.

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Koordinatorica Ministarstva socijalne politike i mladih u slučajevima trgovanja djecom sudjelovala je na studijskom putovanju u London od 21. do 24. rujna 2015. godine u okviru projekta „PROTECT - Ljudi u riziku od trgovanja ljudima u Europi“, a u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Britanskog Crvenog križa. Svrha studijskog putovanja bila je upoznati polaznike s postojećim mehanizmima suzbijanja trgovanja ljudima u Velikoj Britaniji kao zemlji odredišta, referalnim sustavom, trendovima, mogućnostima i načinima identifikacije žrtava trgovanja ljudima među različitim ranjivim skupinama te sustavom pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima, a također se potaknula razmjena iskustava i najboljih praksi između Velike Britanije i Republike Hrvatske.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Predstavnici državnih odvjetništava u tijeku izvještajnog razdoblja sudjelovali su na regionalnim konferencijama, kako u svojstvu sudionika, tako i u svojstvu voditelja radionica, čime se nastavila suradnja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sa drugim državama i međunarodnim organizacijama na području suzbijanja trgovanja ljudima.

PETRA – mreža nevladinih udruga za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama

Centar za žene žrtve rata –ROSA

Predstavnica Centra ROSA i koordinatorica PETRA Mreže sudjelovala je aktivno u radu EU Platforme civilnog društva o trgovanju ljudima, u organizaciji Europske komisije <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity.action?path=EU+Policy%2FPlatform>. Održana su dva sastanka u toku 2015. godine: V sastanak Platforme održan je u Brüsselsu dana 21. do 22. svibnja 2015. godine u okviru kojeg se radilo u tri radne grupe: prevencija, djeca kao visokorizična grupa i područja zabrinutosti. Od strane Komisije izrađen je alat za međusobnu suradnju organizacija, e-Platforma. VI sastanak EU Platforme održan je u Brüsselsu 21. listopada 2015. godine te se na njemu nastavio rad na istim temama.

Koordinatorica PETRA mreže je od 15. do 17. lipnja 2015. godine sudjelovala na obilježavanju desetogodišnjice Konvencije Vijeća Europe pod naslovom „Human Trafficking – Transitions and Transformations, Focus on Victim's Rights“. Konferencija održana u Strasbourgu dostupna je na sljedećem linku

<http://clients.dbee.com/coe/webcast/index.php?id=20150616-2&lang=lang>

Predstavnica Centra ROSA i koordinatorica PETRA mreže je od 21. do 24. rujna 2015. godine sudjelovala na studijskoj posjeti u Londonu, u organizaciji Hrvatskog i Britanskog Crvenog križa na temu trgovanja ljudima. Studijska posjeta je organizirana u okviru njihovog projekta „Protect - osobe u riziku od trgovanja ljudima u Europi“, a u svrhu stjecanja novih znanja i mogućnosti zagovaranja za poboljšavanje sustava podrške i pomoći u Republici Hrvatskoj.

Centar je od listopada 2014. do siječnja 2016. godine provodio projekt „Ostvarimo prava! Rana pravna intervencija za žrtve trgovanja ljudima“, financiran od strane Europske komisije koji je koordiniralo Imigrantsko vijeće Irske, a sudjelovale i organizacije iz Bugarske, Finske, Škotske, Engleske i Litve (Imigracijsko vijeće Irske /Immigrant Council of Ireland, iz Dublina, Irska, Bugarsku fondaciju za rodna istraživanja iz Sofije, MONIKA-Multikulturalno žensko udruženje iz Finske, Klaipeda društveni i psihološki servisni centar iz Klaipede, Litva, Agencija za pravni servis iz Glasgow-a, Škotska, te AIRE Centar - Savjetovanje o individualnim pravima u Europi iz Londona, Velika Britanija). U projektne aktivnosti bile su uključene i članice mreže PETRA, zajedno s predstavnicima drugih zainteresiranih organizacija i institucija.

09. ožujka 2015. godine dvije članice Ženske sobe, jedna članica Centra za žene žrtve rata – ROSA i predstavnica Udruge žena Romkinja „Bolja budućnost su sudjelovale na sastanku s predstavnicima GRETA-e u okviru Druge evaluacije provedbe Konvencije Vijeća Europe protiv trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj.

8. Koordinacija aktivnosti

Ciljevi:

1. Daljnji razvoj suradnje predstavnika tijela državne uprave i nevladinih organizacija te nacionalnog koordinatora kako bi se poboljšalo provođenje Nacionalnog plana suzbijanja trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015. godine

Za provođenje ciljeva unutar poglavlja „*Koordinacija aktivnosti*“ ovog Nacionalnog plana, kroz provedbu zadanih mjera i aktivnosti zaduženi su: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo pravosuđa, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, USKOK, Hrvatski Crveni križ i organizacije civilnog društva.

Slijedi prikaz provedbe mjera i aktivnosti po nositeljima:

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nastavio je i tijekom 2015. godine koordinirati aktivnosti svih nadležnih institucija i tijela u području suzbijanja trgovanja ljudima, organizirati sastanke Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te koordinirati međunarodnu suradnju.

Kao i prijašnjih godina, tako su i tijekom 2015. godine, redovito održavane sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima. Nacionalni odbor sastao se 9. srpnja 2015. godine te 21. listopada 2015. godine. Također, u 2015. godini ukupno je održano 8 sastanaka Operativnog tima.

Na sjednicama Operativnog tima na kojima sudjeluju predstavnici svih nadležnih institucija u sustavu suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za zapošljavanje i predstavnici mreže PETRA) rješavani su aktualni problemi i konkretni slučajevi trgovanja ljudima.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

U području koordinacijskih aktivnosti, službenica Sektora konzularnih poslova, članica je Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te sudjeluje na sastancima istog.

Ministarstvo socijalne politike i mladih

Predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih sudjelovali su tijekom 2015. godine na sastancima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, u cilju razmjene informacija o provedenim aktivnostima, oblicima pružene pomoći i daljnjem razvoju međuresorne suradnje.

Ministarstvo pravosuđa

Predstavnici Ministarstva pravosuđa sudjeluju na održavanju redovitih sjednica Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima te Operativnog tima.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Predstavnik Državnog odvjetništva Republike Hrvatske aktivno sudjeluje u radu Operativnog tima, kao i Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i redovito informira o aktivnostima poduzetim od strane državnih odvjetništava na području suzbijanja trgovanja ljudima.

Hrvatski Crveni križ

Imenovane predstavnice redovno su sudjelovale na sastancima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Operativnog tima te informirale ostale članove o slučajevima žrtava o kojima skrbi Hrvatski Crveni križ kao i o provedbi ostalih aktivnosti na ovu temu.

Također, ured nacionalnog koordinatora redovno je izvješćivan o slučajevima žrtava trgovanja ljudima koji zahtijevaju uključivanje i zajednički angažman kako bi se unaprijedio individualni program pomoći i zaštite te se radilo u najboljem interesu pojedine žrtve.

S obzirom da je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pridruženi partner Hrvatskom i Britanskom Crvenom križu na projektu PROTECT, Ured je redovno uključivan u aktivnosti projekta te informiran o provedbi i napretku cjelokupnog projekta koji ima za cilj unaprijediti sustav identifikacije žrtava kao i sustav pomoći i zaštite žrtava.

S ciljem senzibiliziranja šire društvene zajednice Hrvatski Crveni križ je sa svojim društvima organizirao brojne aktivnosti. U Vinkovcima je održana izložba fotografija Red Bell na čijem otvorenju je bilo oko 200 uzvanika. Povodom obilježavanja Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima, Hrvatski Crveni križ je u suradnji s brojnim gradskim društvima, Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kao i brojnim udrugama organizirao niz aktivnosti. Održane su brojne edukacije za djecu i mlade, tribine, javne manifestacije, stručni skupovi kao i filmske večeri.

S ciljem prevencije trgovanja ljudima, uspješnije identifikacije i unapređenja pomoći i zaštite potencijalnim i stvarnim žrtvama trgovanja ljudima među migrantima i izbjeglicama, Hrvatski

Crveni križ je organizirao edukaciju djelatnika i volontera koji pružaju psihosocijalnu podršku u zimskom tranzitno-prihvatnom centru u Slavonskom brodu.

PETRA – mreža nevladinih udruga za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama

Od 2015. godine mrežu PETRA čini 14 organizacija: Autonomna ženska kuća Zagreb, "Bolja budućnost" - Udruga žena Romkinja Hrvatske, Zagreb, Centar za građanske inicijative Poreč, Centar za mentalno zdravlje i ljudska prava, Zagreb, Centar za podršku i razvoj civilnog društva DELFIN, Pakrac, Centar za žene žrtve rata – ROSA, Ženska soba - Centar za seksualna prava, Zagreb, Organizacija za integritet i prosperitet - OIP, Split, Udruga "Brod"- Grupa za ženska ljudska prava, Slavonski Brod, Ženska grupa Split, SDF ženska inicijativa, Zagreb, Centar za istraživanje, edukaciju i promicanje ravnopravnosti spolova-ŽAR, Vukovar, Udruga NIT iz Korenice te Domine, Split.

Predstavnica Centra ROSA je koordinirala rad PETRA Mreže u 2015. godini.

Članice PETRA mreže održale su dva sastanka: 26. veljače 2015. godine u prostoru Centra ROSA te 06. i 07. lipnja 2015. godine u Korenici radi razmjene informacija i planiranja aktivnosti. Informacije su redovito razmjenjivane te su obavljane konzultacije oko važnijih pitanja. U Korenici je u članstvo PETRE primljena Udruga Nit iz Korenice.

PETRA Mreža je redovito surađivala sa Ženskom mrežom Hrvatske te je sudjelovala na brojnim akcijama za ostvarenje ženskih ljudskih prava.

**UTROŠAK FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA
SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA
U 2015. GODINI**

Napominjemo da su u tabelarnom prikazu utrošenih sredstava, prikazana samo ona tijela državne uprave i organizacije civilnog društva koje su u 2015. godini utrošili određena sredstva.

UTROŠENA SREDSTVA OD	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
URED ZA LJUDSKA PRAVA I PRAVA NACIONALNIH MANJINA VLADE RH	71.143,60 kuna (A 681023 „Provedba Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima)	Edukativne aktivnosti Sredstva za projekte organizacija civilnog društva Prijevodi dokumenata
MINISTARTSVO UNUTARNJIH POSLOVA	12.050,00 kuna	Edukacija policijskih službenika ostali materijalni troškovi
MINISTARSTVO ZDRAVLJA	14.076,83 kuna (A 789006 „Provedba nacionalnih programa, strategija i planova“)	Koordinacija pružanja zdravstvene zaštite i pomoći identificiranim žrtvama
AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	90.974,00 kuna (A733003-Nacionalni programi)	Održavanje seminara za prosvjetne radnike u pred/osnovno/srednjoškolskom odgoju i obrazovanju; Distribucija i korištenje obrazovnih materijala
MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH	446.541,46 kuna	Osiguravanje financijskih sredstava za rad nacionalnih skloništa za žrtve trgovanja ljudima
PRAVOSUDNA AKADEMIJA	18.634,00 kuna	Edukacijske aktivnosti
PETRA – MREŽA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA	303.600,00 kuna (od navedenog iznosa 40.000, 00 kn odnosi se na sredstva dodijeljena od strane Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH)	Programi edukacija Programi prevencije Pomoć i zaštita žrtvama
UKUPNO	957.019,89 kuna	

ZAKLJUČAK

2015. godina predstavlja zadnju godinu provođenja Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2012. do 2015. godine. Iskustva svih nadležnih institucija kroz proteklo razdoblje provođenja mjera ovog dokumenta bit će podloga za izradu novog nacionalnog dokumenta za suzbijanje trgovanja ljudima. Uočeni nedostaci sustava biti će okosnica mjera i aktivnosti za njegovo unaprjeđenje u narednom razdoblju.

Analizom provedbe zadanih mjera i aktivnosti ovog dokumenta, ispunjeni su zadani ciljevi u području suzbijanja trgovanja ljudima. Naročito značajnim ocjenjujemo povećani rad na proaktivnom pristupu identifikaciji žrtava trgovanja ljudima koji je rezultirao značajnim povećanjem broja ukupno identificiranih žrtava u Republici Hrvatskoj (tako je 2012. godine bilo identificirano 11 žrtava, 2013. godine 31 žrtva, 2014. godine bilo je identificirano 37 žrtava te je 2015. godine bilo identificirano 38 žrtava).

Isto tako, aktivnosti nadležnih tijela i organizacija civilnog društva u području pružanja pomoći i zaštite djelomično odgovaraju trenutnim potrebama Republike Hrvatske vezano uz smještajne kapacitete za žrtve trgovanja ljudima, uz potrebu pojačanja istih u budućnosti.

Također, tijekom provedbe ovog Nacionalnog plana velika pozornost posvetila se praćenju novih trendova u ovom području te odgovoru nadležnih institucija na iste. Kao najvažnije trendove na području identifikacije žrtava ističemo:

- Republika Hrvatska sve više postaje zemlja porijekla i odredišta za žrtve koje su državljani/ke Republike Hrvatske. Naime, kroz protekle 4 godine 90% identificiranih žrtava su državljani/ke Republike Hrvatske koje su iskorištavani/e unutar granica Republike Hrvatske (tzv. „interni trafficking“)
- Vezano uz spol, kako na globalnoj razini te razini Europske unije, tako i u Republici Hrvatskoj, najveći broj identificiranih žrtava su žene u cilju seksualnog iskorištavanja.
- Unatrag posljednje 4 godine identificiran je i trend sve većeg broja djece žrtava trgovanja ljudima (tako je 2014 godine polovina identificiranih žrtava bila maloljetna).
- Vezano uz strane žrtve trgovanja ljudima, gotovo sve strane žrtve su državljani/ke susjednih zemalja što govori u prilog prethodno zamijećenom trendu da je Republika Hrvatska zemlja destinacije za žrtve iz regije.
- Činjenica da je Republika Hrvatska postala punopravna članica Europske unije nije značajnije izmijenila trendove vezano uz identificirane žrtve trgovanja ljudima. Ipak, nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima redovito sudjeluje na sastancima mreže koordinatora Europske unije za suzbijanje trgovanja ljudima u cilju razmjene iskustava i primjera dobre prakse te pronalaska zajedničkog odgovora trgovanju ljudima na razini Europske unije.
- Provedenim kriminalističkim analizama utvrđeno je da su počinitelji kaznenog djela trgovanja ljudima uglavnom državljani Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske.

Preporuke za sve dionike u suzbijanju trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj u narednom razdoblju:

- jačanje proaktivnih postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima
- nastavak i jačanje aktivnosti postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima u svrhu radne eksploatacije
- pojačati provođenje edukacija vezanih uz kazneno djelo trgovanja ljudima za pravosudne djelatnike
- učvrstiti suradnju između policije, sudaca te državnih odvjetnika i sudaca
- dodatno raditi na programima reintegracije žrtava trgovanja ljudima u društvo osiguravanjem djelotvorne provedbe Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima
- nastavak provođenja javnih kampanja i edukacije ciljanih skupina o fenomenu trgovanja ljudima radi podizanja javne svijesti
- nastavak praćenja novih trendova u ovom području
- nastavak uspješne suradnje s državama regije te državama Europske unije